

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gitok bovenbouw te KALMTHOUT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 30437-48991

Instellingsnummer 30437

Instelling Gitok bovenbouw

Directeur Kathy VINCENT

Adres Kapellensteenweg 112 - 2920 KALMTHOUT

Telefoon 03-666.86.57

Fax 03-666.34.57

E-mail gitok2@gitok.be

Website <http://www.gitok.be>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Kalmthout

Adres Kerkeneind 13 - 2920 KALMTHOUT

Scholengemeenschap SG GIB/GITOK

Adres Kapellensteenweg 112 - 2920 KALMTHOUT

CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempen

Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-09-2016, 16-09-2016, 19-09-2016, 20-09-2016, 21-09-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-09-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 09-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Heidi DE NIEL

Teamleden Elly DE KEYSER, Marc D'HOOP, Jurgen HUS, Erwin
HUYBREGHTS, Alex MAES, David VROMANT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan D/2009/7841/001)	8
4.1.1.2 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplan D/2013/7841/018)	11
4.1.1.3 Geschiedenis in tso tweede graad en tso derde graad (leerplannen D/1999/0279/027 en D/2003/0279/006)	14
4.1.1.4 Bouw en hout in tso derde graad in de studierichting Bouw- en houtkunde (leerplan D/2011/7841/030)	17
4.1.1.5 Hout in tso tweede graad in de studierichting Houttechnieken en specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen D/2013/7841/028 en D/2012/7841/061)	18
4.1.1.6 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan D/2012/7841/027)	22
4.1.1.7 Specifiek gedeelte in bso derde leerjaar van de derde graad in de studierichting Scheeps- en havenwerk (leerplan O/2/2010/226)	25
4.1.1.8 Project algemene vakken in bso derde graad (leerplan D/2012/7841/026)	27
4.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	31
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	32
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	34
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	34
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	35
5.1 Leerbegeleiding	35
5.2 Evaluatiepraktijk	38
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	42
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	45
7.1 Wat doet de school goed?	45
7.2 Wat kan de school verbeteren?	45
7.3 Wat moet de school verbeteren?	46
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	47
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	48

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Gemeentelijk Instituut voor Technisch Onderwijs van Kalmthout (Gitok) bestaat uit twee scholen. Gitok Kalmthout eerste graad (schoolnummer 48991) en Gitok Kalmthout bovenbouw (schoolnummer 30437). Zij vormen een pedagogisch geheel.

De verslaglegging is per schoolnummer. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'VOET', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen. Om een volledig beeld van het pedagogisch geheel te krijgen, dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. In het verslag verwijzen we naar het pedagogisch geheel als 'de school' en naar de respectievelijke scholen als 'de campussen'.

2 SAMENVATTING

De twee campussen, enerzijds Gitok eerste graad en anderzijds Gitok bovenbouw, liggen op een paar kilometer van elkaar. Ze vormen een scholengemeenschap met het Gemeentelijk Instituut Brasschaat (GIB). Hoewel beide campussen zich als één school ten aanzien van de buitenwereld profileren, hun onderwijsaanbod volledig op elkaar is afgestemd en de onderlinge samenwerking groeit, voeren ze nog geen gezamenlijk pedagogisch-didactisch beleid.

Twee directeurs, die zich laten ondersteunen door een uitgebreid kader van medeverantwoordelijken, leiden de respectieve campussen. Ze streven een stimulerend en transparant beleid na en werken, met wisselend succes, aan een structuur waarin er ruimte is voor inspraak.

De school profileert zich als een STEM-school, waar elke leerling de nodige aandacht en ondersteuning krijgt. Het uitgebreide onderwijsaanbod in wetenschappelijk en nijverheidstechnisch georiënteerde studierichtingen en de aandacht voor leerlingenbegeleiding op schoolniveau tonen aan dat de school dit in praktijk brengt. De pedagogisch-didactische visie van het schoolbeleid mist echter eenduidigheid over alle onderdelen heen, het nodige draagvlak en een strategische aanpak. Daardoor verloopt de aansturing van de onderwijskundige processen onvoldoende gelijkgericht en efficiënt en slaagt de school er niet altijd in om beleidsbeslissingen tot op het niveau van de vakken te implementeren.

In de school heerst voor de leerlingen een open sfeer en een gestructureerd en veilig leerklimaat. De zorg om het welbevinden en de maximale slaagkansen van de leerlingen is positief, maar leidt in een aantal gevallen tot een onvoldoende uitdagend beheersingsniveau van de leerdoelen.

Het onderzoek naar de kwaliteit van de leerplanrealisatie van de vakken en structuuronderdelen in de focus levert volgende resultaten op. De leerplanrealisatie voldoet niet in de vakken van de basisvorming techniek in de eerste graad, geschiedenis in de tweede en de derde graad en Project Algemene Vorming (PAV) in de derde graad. De leerplanrealisatie voldoet wel voor geschiedenis in de eerste graad. De specifieke vorming voldoet in de tweede graad tso Houttechnieken, in de derde graad bso Houtbewerking en in de derde graad tso Elektrische installatietechnieken. Ze voldoet niet in de tweede graad bso Elektrische installaties en in de derde graad bso Auto en Scheeps- en havenwerk. Ook hout en bouw in de derde graad tso Bouw- en houtkunde voldoen niet.

De tekorten zijn voornamelijk te wijten aan een onvoldoende leerplangerichte aanpak en een gebrek aan samenwerking en inhoudelijke diepgang in de vakgroepen. Daarnaast is de onderwijsorganisatie vaak een belemmerende factor. Er is ook onvoldoende aandacht voor samenwerking tussen graden en studierichtingen. Daardoor doen zich hiaten voor op het vlak van het onderwijsaanbod en van de evaluatie. De kwaliteit van de uitrusting en de leermiddelen in de meeste werkplaatsen is positief.

De school geeft haar visie op leerlingenbegeleiding vorm volgens de principes van het M-decreet en geënt op haar pedagogisch project en de Gelijke Onderwijskansen (GOK)-thema's. Daarbij hecht zij prioritair belang aan het op punt zetten van de brede basiszorg in de lespraktijk. De school ondersteunt de leerlingenbegeleiding, inclusief de leerbegeleiding, structureel. Ze zet begeleidend en coördinerend personeel in en integreert verschillende acties in het lessenrooster en de schoolwerking. De verschillende preventieve en curatieve acties die de school organiseert, missen soms de nodige doeltreffendheid. Dit omwille van een gebrek aan onderlinge samenhang en de noodzakelijke differentiatie volgens graden, onderwijsvormen en studierichtingen. Er is eveneens te weinig strategie om de krachtlijnen en de acties rond leerbegeleiding in alle vakken ingang te doen vinden. Het onderzoek naar de leerplanrealisatie toont aan dat de leerbegeleiding vaak te eng gericht is op de voorbereiding en remediëring van de evaluatie, die op haar beurt ook vaak onvoldoende valide is.

De verantwoordelijkheid voor een leerplangerichte en valide leerlingenevaluatie ligt wisselend bij de individuele leraren of de vakgroepen. Op schoolniveau zijn hiervoor weinig expliciete operationele richtlijnen. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken in de focus blijkt dat de beperkte inhoudelijke aansturing, ondersteuning en opvolging leiden tot een wisselende kwaliteit van de leerlingenevaluatie. Een aantal vakgroepen heeft nood aan ondersteuning. Vooral de afstemming van de evaluatie op vaardigheden en competenties staat in verschillende vakken niet op punt.

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na, maar ze heeft niet altijd een volledig zicht op het aanbod en de kwaliteit ervan. Een werkpunt vormt de opvolging van het nastreven van de VOET in de vakken.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De efficiënte samenwerking tussen de preventieadviseur van de intercommunale en de lokale preventieadviseurs, de directie, de technisch adviseurs en het lerarenteam leidt tot een systematische zorg voor een veilige leer- en werkomgeving.

De school heeft een traditie van interne kwaliteitszorg die gericht is op schoolontwikkeling en het optimaliseren van organisatorische aspecten van de schoolwerking. Het schoolbeleid verzamelt verschillende gegevens en be vraagt, onder andere in het teken van welbevinden, leerlingen en leraren. Ze analyseert de resultaten en stuurt bij waar nodig. Het vormt voor de school nog een uitdaging om deze kwaliteitsbewaking in te bedden in een systeem waarmee zij alle onderdelen van haar werking kan bewaken en concrete actiepunten op korte en lange termijn kan bepalen.

Omwille van de lacunes in de leerplanrealisatie voor een groot aantal structuuronderdelen, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat ze de vastgestelde tekorten in voldoende mate heeft weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Elektrische installaties		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Bouw- en houtkunde	geschiedenis	
Graad 2 TSO Houttechnieken	geschiedenis	hout
Graad 2 TSO Elektriciteit-elektronica	geschiedenis	
Graad 2 TSO Elektromechanica	geschiedenis	
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	geschiedenis	
Graad 2 TSO Industriële wetenschappen	geschiedenis	
Graad 2 TSO Mechanische technieken	geschiedenis	
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Scheeps- en havenwerk		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Centrale verwarming en san. installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Lassen-constructie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Werktuigmachines	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Autotechnieken	geschiedenis	
Graad 3 TSO Bouw- en houtkunde	geschiedenis	bouw, hout
Graad 3 TSO Houttechnieken	geschiedenis	
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken	geschiedenis	specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Elektromechanica	geschiedenis	
Graad 3 TSO Industriële ICT	geschiedenis	
Graad 3 TSO Industriële wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 TSO Mechanische vormgevingstechnieken	geschiedenis	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan D/2009/7841/001)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden onvolledig en niet in samenhang conform het leerplan aangeboden. De evaluatie van de theoretische en proefondervindelijke leerplandoelstellingen is niet valide. De ICT-uitrusting ondersteunt een geïntegreerde aanpak niet.

Onderwijsaanbod	De school heeft het leerplan opgedeeld in de subvakken praktische vorming, theoretische vorming, technisch tekenen en labo elektriciteit. Hoewel de leraren inspanningen leveren om de verschillende vakken op elkaar af te stemmen, is er nog geen succesvolle geïntegreerde aanpak. De theoretische en meer praktisch georiënteerde leerplandoelstellingen worden dan ook niet in samenhang aangeboden conform de leerplanvisie. De leraren bouwen de theorie onvoldoende op vanuit het proefondervindelijk waarnemen. Leerlingen moeten soms te abstracte berekeningen maken en formules reproduceren, hoewel het leerplan vooropstelt dat leerlingen best beschikken over een lijst van formules die ze moeten kunnen toepassen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De meerderheid van de proefondervindelijke leerplandoelstellingen (DS) betreffende weerstandsbeïnvloeding (DS 92), serieschakeling van cellen (DS 104), magneten (DS 106) en een hefmagneet (DS 107) behandelen de leraren niet of niet op het voorgeschreven beheersingsniveau. Door vooral te demonstreren, ontwikkelen de leerlingen onvoldoende hun basiswetenschappelijke competenties en krijgen ze te weinig voeling met stromen, spanningen en hun verwachte grootte. Een aantal meer praktische doelstellingen (isolatiemetingen, continuïteitsmetingen) komen niet voor alle leerlingen en voldoende diepgaand aan bod. De doelstelling (DS 41) omtrent het plaatsen van installatiemateriaal in volle wanden kwam de laatste jaren geheel niet aan bod, nadat de didactische materialen hiervoor verdwenen uit het praktijklokaal.

De doelstellingen omtrent veiligheid krijgen nog te weinig structurele aandacht. Leerlingen zijn wel voldoende vertrouwd met de gevaren, maar niet met de maatregelen, (de werking van) collectieve veiligheidsvoorzieningen en te volgen procedures. Ook het laten rondslingeren van materialen en gereedschappen leidt tot ernstige risico's.

De leraren maken afspraken over welke onderwerpen in welk jaar aan bod komen. Daarbij valt op dat de verticale leerlijn niet logisch is opgebouwd volgens toename van complexiteit. Zo komen sommige complexere praktische doelstellingen, bijvoorbeeld omtrent comfortschakelingen en kabeldistributie, al aan bod in het eerste jaar. Sommige leerlingen zijn hier qua ontwikkelingsniveau nog niet aan toe. Tevens verzwaart dit het eerste jaar, maar de leraar slaagt erin de praktijkvorming op een goed niveau te houden. De gehanteerde leerlijn is een resultaat van organisatorische aspecten en persoonlijke voorkeuren, en niet van een leerling- en leerplangerichte aanpak.

De leraren bieden de meer praktisch georiënteerde doelstellingen aan op het juiste beheersingsniveau. Ze hanteren een projectmatige aanpak waarbij ze de leerlingen met grote zelfstandigheid leren werken aan realistische opdrachten waarvan de complexiteit gaandeweg toeneemt. De behandeling van comfortschakelingen en kabeldistributie vormt hierop evenwel een uitzondering.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de meer theoretische en proefondervindelijke doelstellingen voldoet niet. Ze is onvoldoende afgestemd op het leerplan, waardoor ze niet valide is. Identieke examens jaar na jaar zetten de validiteit nog meer onder druk. Te vaak bevragen de leraren praktische vaardigheden theoretisch. De evaluatie is niet voldoende evenwichtig doordat ze in verhouding te veel verdiepings- en uitbreidingsdoelstellingen bevat. Leraren krijgen hierdoor onvoldoende zicht op de realisatie van de basisdoelstellingen. De vraagstelling sluit vaak onvoldoende aan op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Samengestelde zinnen die meerdere vragen bevatten, zorgen voor verwarring bij de leerlingen en leiden tot onvolledige antwoorden. De school vraagt nochtans om samengestelde vragen te vermijden. Leraren analyseren onvoldoende de fouten van de leerlingen, waardoor ze bijvoorbeeld punten verliezen op een berekening hoewel de fout in de schakelingsopbouw zit en de daaropvolgende berekening wel correct werd uitgevoerd. Uit de evaluaties blijkt duidelijk dat sommige onderwerpen onvoldoende behandeld werden tijdens de lessen, waardoor quasi alle leerlingen de vragen daarover niet kunnen beantwoorden. Dit leidt echter niet tot reflectie op het geboden onderwijs. Al deze elementen, in combinatie met de wijze van quotering, leidt ertoe dat deze evaluaties de leraren geen nuttige feedback kunnen geven over het leerproces van de leerlingen. De evaluaties maken consequent melding van de punten per vraag, wat de transparantie ten goede komt.

De evaluatie van de praktisch georiënteerde doelstellingen voldoet. Een belangrijk deel hiervan wordt tijdens de examenperiode geëvalueerd. Deze evaluatiewijze sluit niet helemaal aan op de visie van de school om formatief en leerprocesondersteunend te evalueren en op het leerplanconcept. Leraren lossen dit elegant op via gespreide evaluaties doorheen het schooljaar en vaardigheidsgerichte opdrachten tijdens de examenmomenten. Ze krijgen hierdoor feedback over de competenties die ze willen meten. De meerwaarde van de examens in dit projectmatige onderwijsproces met gespreide evaluaties blijft evenwel onduidelijk.

Voor de gespreide evaluatie van de meer praktisch georiënteerde doelstellingen hanteren de leraren evaluatiewijzers. Deze documenten zijn helder en duidelijk en vermelden de leerinhouden of doelstellingen waarop de leraar evalueert. Deze zijn nog niet verfijnd naar duidelijke criteria, wat de leraren zien als een volgende en kwaliteitsverhogende stap. Deze evaluatiewijze geeft aanleiding tot waardevolle feedback op het leerproces van de leerlingen. De leerlingen krijgen deze momenteel hoofdzakelijk enkel mondeling, waardoor leraren kansen laten liggen om de leereffecten verder te verhogen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Voor het lessenrooster gaat de school uit van de gemaakte subvakken en de opdrachten van leraren en onvoldoende van het concept en de visie van het leerplan. Deze werkwijze faciliteert het geïntegreerd aanbieden van theorie en praktijk niet.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De leraren gebruiken vrij veel zelfgemaakt cursusmateriaal en projectdossiers, aangevuld met leerboeken. Dit materiaal is over het algemeen goed gestructureerd waardoor leerlingen zich snel een beeld kunnen vormen van de grote leerinhouden. De uniforme opmaak van de projectdossiers ondersteunt eveneens het leerproces van de leerlingen. Sommige theoretische leerinhouden zijn aan een opfrissing toe, bijvoorbeeld inzake normschrift en het gebruik van klassieke gloeilampen.

Het goede contact tussen leerlingen onderling en met de leraren valt op. Leerlingen helpen elkaar en durven vragen stellen aan de leraar. Deze treedt op als coach en helpt de leerling op weg in de probleemoplossing. Voor de meer theoretische en proefondervindelijke doelstellingen hanteren de leraren het onderwijsleergesprek, waardoor ze de leerlingen boeien en betrekken.

Doordat de school bewust kiest voor grote lesopdrachten in dezelfde klasgroepen, geeft een leraar relatief veel les in eenzelfde klasgroep. Dit laat de leraren toe hun leerlingen intensief op te volgen. Hun betrokkenheid en open manier van communiceren draagt bij tot een positief en ondersteunend leerklimaat.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De studierichting beschikt over de vereiste materialen en gereedschappen om het leerplan te realiseren. De mogelijkheden tot ICT-integratie zijn te beperkt. Zo kunnen bijvoorbeeld de tekenvaardigheden niet geïntegreerd aangeboden worden.

Mogelijkheden tot het werken op volle wanden zijn er momenteel niet, hoewel het leerplan dit duidelijk verwacht.

De orde en netheid van het werkhuis alsook de zorg voor het eigen gereedschap zijn met momenten ondermaats. Leerlingen gooien kabels en kabelresten achteloos op de grond. Gereedschappen vallen regelmatig. Hierdoor kan dit beschadigd geraken en doordat ze het niet onmiddellijk oprapen, is de kans op valgevaar reëel.

Deskundigheidsbevordering De leraren elektriciteit overleggen regelmatig zowel informeel als formeel. De
Overleg formele overlegmomenten leiden ze in goede banen via een agenda en verslag.
Vorming Uit het onderzoek blijkt dat de vergaderingen vooral over organisatorische onderwerpen gaan. Pedagogisch-didactische onderwerpen komen weinig tot niet aan bod, waardoor de vakgroepwerking nog niet fungeert als krachtige hefboom voor kwaliteitsverbetering.

De professionaliseringsinspanningen van de leraren wisselen sterk en hangen zeer nauw samen met persoonlijke inzet. Over het algemeen is het aantal vakinhoudelijke nascholing eerder beperkt.

4.1.1.2 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplan D/2013/7841/018)

Voldoet

Het aanbod van leerplandoelstellingen is zo goed als volledig en de evaluatie is voldoende valide. De uitrusting ondersteunt de realisatie van het leerplan.

Onderwijsaanbod Het onderzoek toont aan dat de leraren de leerplandoelstellingen zo goed als
Volledigheid volledig aanbieden. Het kennis- en abstractieniveau dat ze hanteren, sluit aan
Evenwicht op de verwachtingen van het leerplan. Via de planning en de gehanteerde
Beheersingsniveau leerlijn stemmen ze de onderwerpen af op het ontwikkelingsniveau van de
Samenhang leerlingen. Ook voor de praktische doelstellingen sluit het gehanteerde beheersingsniveau goed aan op het leerplan en het studierichtingsprofiel. Leerlingen leren via projecten problemen oplossen waarvan de complexiteit en/of het abstractieniveau toeneemt naarmate ze vorderen doorheen de graad.

In het tweede jaar gaan de leerlingen twee weken op stage. In de stagedossiers ontbreekt de geplande lijst van stageactiviteiten, wat een inbreuk op de regelgeving is. Hierdoor rijst onzekerheid of de stagegevers voldoende op de hoogte zijn van wat de leerlingen tijdens hun stage dienen te bereiken. Het ontnemt de leraren de mogelijkheid om de stage meer individueel per leerling uit te werken. Uit het onderzoek van de stageschriften en -verslagen blijkt dat de meeste leerlingen met bijna alle stagedoelstellingen, zoals vermeld in het leerplan, in aanraking komen. Een gestructureerde en doelmatige aanpak kan de efficiëntie van de stage verder verhogen en het aanbod stagedoelstellingen vervullen (bijvoorbeeld inzake de stagedoelstelling 76 'Kennis nemen van de structuur en de werking van een bedrijf.'). De stageschriften en -verslagen geven goed weer welke activiteiten de leerlingen uitvoeren. Er blijkt ook uit dat de leerlingen stagedoelstelling 78 'Samenvatten en neerschrijven van de dagtaak' succesvol realiseren. Tijdens de stages voeren alle leerlingen activiteiten uit die nauw aansluiten bij het profiel van deze studierichting en waarmee ze vakgebonden competenties intensief inoefenen.

De geïntegreerde proeven sluiten eveneens aan bij het profiel van de studierichting. De leraren reiken uitdagende proeven aan. Omdat ze vaak tegemoet komen aan heersende praktische noden, hebben ze een hoog realiteitsgehalte en tevens praktisch nut. Dit werkt motiverend voor de leerlingen. De bundels van de geïntegreerde proef (gip) zijn in hoofdzaak een weerslag van een geïntegreerde probleembenadering. Slechts sporadisch komen zuivere cursusinhouden terug die reeds in de lessen behandeld werden en die daardoor geen meerwaarde betekenen voor de gip-bundel.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De school organiseert de meeste lessen van het specifiek gedeelte in blokken van twee of meer lestijden, waarbij pauzes opvallend veel deze blokken onderbreken. Dit vermindert de efficiënte invulling van de onderwijstijd. De impact op bepaalde leeractiviteiten zoals tekenen, is relatief beperkt, maar die op leeractiviteiten zoals programmeren en het uitvoeren van metingen op proefopstellingen is veel groter. Deze organisatiewijze vindt zijn oorsprong in de mogelijkheden van de roostersoftware, niet in een bewuste onderwijskundige keuze. De school is zich hiervan bewust en plant een evaluatie van deze aanpak.

De wijze waarop de school deze studierichting organiseert, faciliteert het geïntegreerd leren niet maximaal. Voor tekenlessen heeft de school aparte ICT-lokalen, die ver van de lokalen liggen waar de leerlingen aan hun praktijkopdrachten en gip werken. Hierdoor staat het vak technisch tekenen, vooral in het eerste jaar, te veel op zichzelf. De school mist hierdoor kansen om tekenvaardigheden praktijkgericht te ontwikkelen en op het moment dat het relevant is in het leerproces van de leerling.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de theorie gebeurt via taken, toetsen en examens. De meeste examens vertonen voldoende variatie, hoewel sommige examens letterlijke kopieën zijn van het jaar ervoor. Dit komt de validiteit niet ten goede. Over het algemeen sluit de evaluatie goed aan op het leerplan en het voorgeschreven beheersingsniveau. De verhouding tussen basis-, uitbreidings- en verdiepingsleerstof is goed. Dit maakt het geheel van de theoretische evaluatie valide en evenwichtig. De leraren vermelden duidelijk de punten per vraag en de vraagstelling is conform de richtlijnen van de school.

De praktische en proefondervindelijke doelstellingen evalueren de leraren quasi volledig en op het juiste beheersingsniveau via de projectrealisaties en de verslagen. Vakgebonden attitudes worden hierin eveneens meegenomen. Ook hier voldoet de evaluatie aan het validiteits- en transparantiecriterium.

De evaluatie van de gip stoelt op zowel proces- als productevaluatie. Leerlingen krijgen regelmatig tussentijds feedback. De eindevaluatie gebeurt samen met externen aan de hand van criteria die duidelijk in de gip-bundel vermeld staan. De school bepaalde een vaste verhouding tussen enerzijds gip en anderzijds alle andere evaluaties doorheen het schooljaar. Het is echter niet duidelijk of deze verhouding een correcte weerspiegeling is van het gewicht aan te bereiken doelstellingen in de gip versus in de vakken.

De leraren evalueren de stage nog niet expliciet op het niveau van de bereikte doelstellingen. Dit is voor een groot deel een gevolg van het ontbreken van transparantie over welke doelstellingen een leerling dient te bereiken tijdens zijn stage. De leraren baseren de punten momenteel op een evaluatie van de attitudes van de leerling en op de stagebezoeken. Voor sommige attitudes hanteren de leraren duidelijk omschreven schalen. Voor andere attitudes en voor de observaties tijdens de stagebezoeken willen de leraren nog geschikte en/of duidelijke evaluatiecriteria uitwerken.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het leerproces van de leerlingen wordt vooral ondersteund met leerboeken. Waar relevant, vullen leraren dit aan met materiaal, delen van catalogi,... Het materiaal is hedendaags, goed gestructureerd en overzichtelijk opgebouwd. Het documentenonderzoek toont aan dat sommige leerboeken van leerlingen bijna onaangeroerd zijn. De leraren plannen kritisch te bekijken of een aankoop van al dit materiaal noodzakelijk is.

Tijdens de praktijk- en proefondervindelijke opdrachten werken leerlingen onderling goed samen. Ze hebben een warm contact met de leraren. Hoewel de leerlingen zeer zelfstandig werken, hebben ze geen schroom om vragen te stellen aan de leraren. Deze treden vanuit hun vakkennis op als inhoudelijk expert en geven als coach de aanzet tot de probleemoplossing. De meer theoretische doelstellingen brengen ze docerend aan of via onderwijsleergesprekken.

Doordat de school bewust kiest voor grote lesopdrachten in dezelfde klasgroepen, geeft een leraar relatief veel les aan eenzelfde klasgroep. Dit laat de leraren toe hun leerlingen intensief op te volgen. Hun betrokkenheid en open manier van communiceren draagt bij tot een positief en ondersteunend leerklimaat.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De leraren beschikken over alle materialen en gereedschappen om het leerplan te realiseren. Ze zetten dit kwaliteitsvol in. Voor het uitvoeren van metingen zijn er slechts voldoende materialen en gereedschappen voor een groepsgrootte van 12 leerlingen.

De ICT-uitrusting voldoet aan de vereisten van het leerplan en de leerlingen maken gebruik van recente en relevante softwarepakketten. De organisatie ervan faciliteert echter het geïntegreerd werken niet ten volle.

Deskundigheidsbevordering

Vorming

Overleg

De leraren elektriciteit overleggen regelmatig zowel informeel als formeel. De formele overlegmomenten leiden ze in goede banen via een agenda en verslag. Uit het onderzoek blijkt dat de vergaderingen vooral over organisatorische onderwerpen gaan. Pedagogisch-didactische onderwerpen komen weinig tot niet aan bod, waardoor de vakgroepwerking nog niet fungeert als krachtige hefboom voor kwaliteitsverbetering.

De professionaliseringsinspanningen van de leraren wisselen sterk en hangen zeer nauw samen met persoonlijke inzet. Over het algemeen is het aantal vakinhoudelijke nascholingen eerder beperkt.

Inbreuk(en) op regelgeving Het opstellen van de geplande lijst van stageactiviteiten in de leerlingenstageovereenkomst conform het BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 123/20, laatste alinea en de verduidelijking in de omzendbrief SO/2015/01-Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4, rubriek 3.1.1.

4.1.1.3 Geschiedenis in tso tweede graad en tso derde graad (leerplannen D/1999/0279/027 en D/2003/0279/006)

Voldoet niet

In de meeste lesgroepen komen niet alle leerplandoelstellingen voldoende aan bod in de studie van de historische samenlevingen. De evaluatiepraktijk is er onvoldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd. De tekorten situeren zich vooral op het niveau van historisch inzicht en historische vaardigheden.

Onderwijsaanbod In de meeste lesgroepen is het onderwijsaanbod te eenzijdig gericht op het cognitief en descriptief niveau van het historisch denken. Zo verwerven de leerlingen wel kennis van feiten, verklaringen, ontwikkelingen en relaties, maar uiteindelijk in de derde graad niet het vereiste niveau van inzicht in historische verbanden, ontwikkelingen, duiding en interpretatie. Ze leren onvoldoende (begeleid) zelfstandig historische informatie verwerven en verwerken met toepassing van historische vaardigheden (onderzoekend leren en leren onderzoeken). In enkele lesgroepen van het eerste leerjaar van de tweede graad sluit het onderwijsaanbod wel voldoende bij de leerplandoelstellingen aan. Er is een geproportioneerd en geïntegreerd aanbod van historische kennis, inzicht en vaardigheden, waaronder ook toepassingen van de historische methode (heuristiek en historische kritiek).

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In elk leerjaar maken de leerlingen opnieuw kennis met het historisch referentiekader. Ze leren de historische gegevens voldoende situeren in tijd, ruimte en socialiteit. Dit kader wordt echter onvoldoende geïntegreerd op het niveau van de dimensies van tijd, ruimte en socialiteit. Zo is er weinig tot onvoldoende duiding van feiten en ontwikkelingen in onder meer continuïteit en discontinuïteit, gelijktijdigheid en ongelijktijdigheid, lokaal, nationaal en mondiaal belang, normconform en normafwijkend maatschappelijk gedrag.

Wat het aanbod van historische inhoud betreft, komen in beide graden de meest kenmerkende feiten en ontwikkelingen uit de verschillende domeinen van de socialiteit voldoende aan bod, met uitzondering van het sociaal-culturele domein in de derde graad. Er is voldoende aandacht voor niet-westerse samenlevingen. Diachrone en synchrone benaderingen en kenmerkende probleemstellende invalshoeken komen dan weer onvoldoende uitgesproken aan bod (zie leerplancriteria voor ordening en selectie van leerinhouden).

Bij de bespreking van de historische inhoud is er geregeld aandacht voor duiding van verbanden, actualisering en kritische zin. In enkele lesgroepen gebeurt deze (kritische) duiding of actualisering enkele keren op een uitgesproken manier door middel van doelgerichte informatieverwerking of focussen. In de meeste lesgroepen echter komen deze veeleer impliciet aanbod in het centraal gestuurde onderwijsproces. De leerlingen leren de duiding of actualisering onvoldoende zelf analyseren. Daardoor is het weinig duidelijk in welke mate zij historisch inzicht ontwikkelen.

Het aanbod en het beheersingsniveau van de historische vaardigheden voldoen niet in een meerderheid van de lesgroepen. De bronnenverwerking is er te eng gericht op de illustratie of de samenstelling van het historisch verhaal. De analyse verloopt heel centraal gestuurd. De leerlingen krijgen onvoldoende kansen om (begeleid) zelfstandig historische vaardigheden te oefenen. Behalve in sommige lesgroepen zijn er zelden of nooit opdrachten waarin de leerlingen bronnen leren opzoeken, verzamelen en selecteren, kritisch bevragen en verwerken. De leerlingen verwerven onvoldoende vaardigheden met betrekking tot heuristiek, historische kritiek, historische redenering en rapportering. Positief is wel de aandacht voor burgerschap en herinneringseducatie in de vorm van een projectweek met passende excursies.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingenevaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en examens. In de meeste lesgroepen bestaat het dagelijks werk bijna uitsluitend uit herhalingstoetsen. Zoek-, verwerkings- en rapporteringsopdrachten met toepassing van historische vaardigheden komen verschillend per leraar enkele keren, tot zelden of nooit voor in de evaluatie.

De vraagstelling in de toetsen en de examens sluit logisch aan bij het onderwijs- en leerproces. In enkele lesgroepen voldoet de afstemming op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is gevarieerd en inhoudelijk relevant. Ze peilt geproportioneerd naar historische kennis, inzicht, vaardigheden en toepassingen. Er zijn verschillende doelgerichte vragen op basis van bronnen en vragen die peilen naar historische interpretatie. In de meeste lesgroepen is de evaluatie onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en op het vereiste beheersingsniveau. De vragen peilen hoofdzakelijk naar de reproductie van aangeleerde feiten en verklaringen, naar situering in tijd, ruimte en socialiteit en naar de bespreking van geziene bronnen. Toepassingen gericht op historisch inzicht en historische vaardigheden komen zelden of nooit voor in de evaluatie.

In elk leerjaar scoren de meeste leerlingen voldoende voor geschiedenis. Waar de evaluatie onvoldoende valide is (zie hierboven), zijn de resultaten van de leerlingen geen objectieve weergave van het bereik van de leerplandoelstellingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De leslokalen zijn met voldoende leermiddelen uitgerust. In de meeste lesgroepen is het gebruik van multimedia gericht op het visueel ondersteunen van het historisch verhaal en het onderwijs- en leerproces. Historische atlanten zijn voorhanden, maar de leerlingen gebruiken die weinig. Behalve in sommige lesgroepen, worden leermiddelen, ICT of andere informatiebronnen zelden of nooit ingezet voor (begeleide) zelfstandige zoek- en verwerkingsopdrachten en toepassingen van de historische methode (historische vaardigheden).

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De kwaliteit van de leerbegeleiding hangt samen met de mate van variatie in het didactisch handelen. In enkele lesgroepen zijn het klasmanagement en het didactisch handelen gefocust op motivatie en actieve medewerking van de leerlingen. Het gebruik van activerende werkvormen en van aanvullende documentatie en verwerkingsopdrachten op het communicatieplatform ondersteunen het leren van de leerlingen. De opvolging van het gebruik van de bijhorende correctiesleutels gebeurt weliswaar nog niet systematisch.

In de meeste lesgroepen verloopt het onderwijs- en leerproces heel centraal gestuurd. Het klasmanagement beoogt een goede verstandhouding met de leerlingen en motivatie voor de vakinhouden. De beperkte variatie van didactische werkvormen ondersteunt echter onvoldoende alle onderdelen van het 'leren leren' van de leerlingen, inclusief de taalvaardigheid. De aandacht gaat bijna uitsluitend naar algemene leerhouding en het cognitief en memoriserend leren. Activerende werkvormen, informatieverwerking en -verwerking en het bijhorende probleemoplossend leren komen onvoldoende aan bod.

De leerlingen krijgen voldoende informatie over wat ze moeten kennen en kunnen. Ze worden vooral reproductie- en kennisgericht voorbereid op de toetsen en de examens. Er is voldoende feedback over hun leerprestaties. Verschillend volgens de didactische aanpak en de kwaliteit van de evaluatie is de remediëring enerzijds gericht op meerdere leervaardigheden of anderzijds te eng afgestemd op het kennisgericht leren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Het overleg in de vakgroep blijft overwegend beperkt tot praktische en organisatorische afspraken. De inhoudelijke reflectie op basis van het leerplan is te vrijblijvend en leidt onvoldoende tot het bijsturen van het individueel pedagogisch-didactisch handelen. De leraren zijn geëngageerd voor hun vak en de leerlingen. Ze staan open voor professionalisering, maar hebben in de voorbije jaren onvoldoende ondersteuning gekregen in de vorm van externe vakdidactische feedback of advies. Mede daardoor is de leerplangerichtheid van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk in de meeste lesgroepen ontoereikend.

4.1.1.4 Bouw en hout in tso derde graad in de studierichting Bouw- en houtkunde (leerplan D/2011/7841/030)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen onvoldoende. Het aanbod is onevenwichtig en onvolledig. De evaluatiepraktijk is niet gebaseerd op duidelijke criteria en is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De meeste onderwerpen waarrond de leerplandoelstellingen zijn geclusterd, komen aan bod. De uitwerking van de leerplandoelstellingen vertoont echter een aantal knelpunten.

Zo besteden de leraren onvoldoende aandacht aan de algemene doelstellingen, in het bijzonder 'constructief en technisch inzicht verwerven in passief- en energieneutrale projecten', 'duurzaam bouwen en duurzame projectontwikkeling centraal stellen' en 'inzicht verwerven in duurzame energiebeheersing'.

Door een gebrek aan horizontale en verticale afspraken over de invulling van het onderwijsaanbod, is de leerplanrealisatie onevenwichtig. Sommige leerplandoelstellingen zijn te diepgaand uitgewerkt, terwijl andere minimaal tot niet behandeld worden. Binnen de cluster 'Constructie, materialen, conceptueel ontwerpen en vormgeving' krijgen de doelstellingen rond binnenschrijnwerk, afwerkingstechnieken, speciale technieken en klimaatbeheersingsinstallaties minimale aandacht. Bovenbouwconstructies en buitenschrijnwerk zijn onvoldoende uitgewerkt in functie van laagenergie- of passiefprojecten. De vakgroep neemt de competenties met betrekking tot bouwkunststijlen niet in het onderwijsproces op. De leerlingen observeren en/of voeren zelf geen laboratoriumproeven uit. Binnen de cluster 'Toegepaste wetenschappen' exploreren de leerlingen de leerplandoelen rond beton niet met voldoende diepgang. Berekenen van houtstabiliteit komt in het onderwijsaanbod niet voor. De vakgroep besteedt verhoudingsgewijs veel lestijd aan duikers en planningstechnieken. De leerlingen verwerven voldoende tekenvaardigheden zowel via CAD-software (Computer Aided Design) als manueel tekenen.

De geïntegreerde proef is geënt op het profiel van de opleiding. De dossiers zijn verzorgd uitgewerkt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij gebrek aan verantwoordingsstukken kan de school niet aantonen dat de evaluatiepraktijk valide verloopt. Vooral van de deelvakken 'studie van praktische uitvoeringen' en 'topografie' kan de school het evaluatieproces niet illustreren.

Op het niveau van de vakgroep bestaan weinig afspraken over een gelijkgerichte evaluatiepraktijk. De puntenverhouding tussen het dagelijks werk en de examens ligt vast, maar de inhoudelijke afspraken zijn beperkt. Afhankelijk van leerjaar en leraar is de leerlingenevaluatie al dan niet voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Daarnaast hanteert de vakgroep geen gelijkvormigheid met betrekking tot de criteria.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige infrastructuur en uitrusting om de doelstellingen te realiseren. Alle lokalen beschikken over audiovisuele middelen en digitale projectie-apparatuur. De leraren wenden het ICT-materiaal aan om het rendement van het onderwijs- en leerproces te verhogen. Voor de onderbouwing van de lessen rond passief- en energieneutrale projecten is het aantal didactisch uitgewerkte voorbeelden vrij beperkt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren leveren in een positief leefklimaat inspanningen om hun leerlingen de nodige begeleiding en ondersteuning te bieden. Het klasmanagement verloopt ordelijk en respectvol. De leraren zijn beschikbaar om de leerlingen te ondersteunen bij hun opdrachten en waar nodig bij te sturen of te remediëren. De vakgroep zet een remediëringstraject op voor leerlingen die vanuit een andere studierichting instromen. Deze standaardprocedure is op schoolniveau uitgewerkt. De beoordeling van de opdrachten en de toetsen van de jongeren wordt onvoldoende aangewend om hun leerproces bij te sturen.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep heeft zich te weinig gebogen over de leerplanrealisatie en over het afstemmen van het onderwijsaanbod op de leerplanvisie. De leraren analyseren de leerlingenresultaten niet met het oog op het bijsturen van de eigen onderwijspraktijk of in het kader van het bewaken van de onderwijskwaliteit.

De school of de vakgroep brengt de competenties en de professionele behoeften van het lerarenteam nog onvoldoende in kaart. De vakleraren maken een selectie uit de beschikbare vakgerichte nascholingen. De vakgroep staat echter nog voor de uitdaging om de nieuw verworven inzichten te implementeren in het dagelijks onderwijsleerproces. De betrokken leraren gebruiken de vakgroep nog onvoldoende als een platform om te leren van elkaar via uitwisseling van ervaringen.

De vakgroep maakt voor de houtcomponent geen gebruik van de aanwezige expertise en uitrusting op school. De externe ondersteuning is vrij beperkt.

4.1.1.5 Hout in tso tweede graad in de studierichting Houttechnieken en specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen D/2013/7841/028 en D/2012/7841/061)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De school beschikt over de uitrusting en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. Er is een aanzet om de evaluatie af te stemmen op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De implementatie van de leerplandoelstellingen gebeurt vrij volledig en gedeeltelijk volgens de visie van het referentiekader. De leerlingen bereiken sommige leerinhouden met diepgang, waardoor het onderwijsaanbod een kwalitatief niveau haalt. Het onderscheid tussen het profiel van een bso- en een tso-studierichting wordt goed bewaakt en komt in de onderwijspraktijk expliciet tot uiting. De leraren houden rekening met het verwachte beheersingsniveau van de studierichtingsprofielen.

De complementaire en geëngageerde leraren zijn vakkundig sterk en creëren ruimte voor de eigen inbreng van de leerlingen. De oefeningen zijn in beide graden aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ze beheersen op het einde van de graad voldoende de basistechnieken om hun curriculum verder te zetten. Tijdens de praktijklessen hebben de leraren bijna continu aandacht voor het aanleren van een gepaste veiligheidsattitude.

De realiteitsgebonden projecten en de opdrachten met herkenbare hedendaagse technieken zijn evenwichtig verdeeld. De CAD/CAM/CNC-technologieën (Computer Aided Design/Computer Aided Manufacturing/Computer Numerical Control) zijn al sterk ingeburgerd in de opleiding. Er is nog aandacht voor het manueel tekenen en voor het perspectieftekenen, zodat deze vaardigheden op de werf nog een kans krijgen. Toch zijn de verticale samenhang en de leerlijn niet altijd de uitgangspunten bij de leerplanstudie en hebben niet alle oefeningen een functionele eindbestemming. Een duidelijke opdrachtomschrijving waarin de doelen zijn opgenomen, ontbreekt veelal. De pogingen om design en innoverende ontwerpen te introduceren, resulteren voorlopig niet in een optimale vormgeving.

In de tweede graad Houttechnieken is de onderwijspraktijk sterk gerelateerd aan het leerplan. De clusters zijn evenwichtig verspreid over de lesweek en kennen een zinvolle invulling. De meeste cursusdelen vertrekken vanuit de leerplandoelen en zijn uitgewerkt op het beheersingsniveau van deze technische studierichting. Er is een goede aanzet om de praktische vorming projectmatig uit te werken, maar de integratie van de vaardigheden, kennis, attitudes en inzichten is voor verbetering vatbaar. De leerlingen maken al kennis met CNC-uitvoeringen. De jaaropdracht heeft zeker een meerwaarde.

De leerlingen van de derde graad houtbewerking maken gedurende de opleiding een grote diversiteit van oefeningen zodat een breed spectrum van de houtverwerkende industrie wordt aangereikt. De doelstellingen met betrekking tot meubelmakerij en schrijnwerkerij zijn goed ingevuld. Het construeren en het plaatsen van eenvoudige trappen, binnendeuren, keuken- en interieurelementen komen aan bod. PVC-schrijnwerk (Polyvinylchloride) maakt soms deel uit van het programma. De kwaliteit van de constructies en het afwerkingsniveau van de projecten zijn aanvaardbaar. Er zijn enkele projecten die kaderen binnen duurzaam wonen en passiefbouw. Het verantwoord gebruik van ecologische materialen en producten wordt de leerlingen eigen gemaakt. De leerlingen kunnen op het einde van de derde graad zowel conventionele als gestuurde machines instellen en bedienen. De realisatie van de praktische doelstellingen over daktimmerwerk is daarentegen vrij beperkt. De leerlingen maken vooral op een theoretische manier kennis met eenvoudige toepassingen van elektriciteit en sanitair, terwijl het leerplan meer een praktische invulling verwacht.

Het fundamentele uitgangspunt van het leerplan waar theorie en praktijk geïntegreerd moeten zijn, is voorlopig onvoldoende opgenomen in de lespraktijk. Er is slechts een beperkte aanzet voor het uitwerken van geïntegreerde projectbundels. De integratie tussen de tekenvaardigheden, de theoretisch-technische inhouden en de praktische competenties is enkel herkenbaar tijdens de uitvoering van de oefeningen in de werkplaats.

Doorgaans is de geïntegreerde proef (gip) afgestemd op het studierichtingsprofiel van de derde graad Houtbewerking. De juryleden beschikken over een waardevolle bundel waarin alle informatie is opgenomen. Het gip-dossier is volledig gelinkt aan de praktijkopdracht. De opbouw is goed, maar sommige inhouden, zoals de bespreking van een eenvoudige machine of de toelichting over een basistechniek, behoren niet meer tot het niveau van dit eindjaar.

De school organiseert stages in het tweede leerjaar van de derde graad. Om de motivatie te verhogen, krijgt de leerling inspraak bij het bepalen van de stageplaats. De stageactiviteitenlijst is in het stagedossier van de leerling niet opgenomen. Aldus zijn de taken die op de stage worden uitgevoerd, nauwelijks afgestemd op de individuele noden van de leerling. De leerlingen houden wel de verrichte taken van de voorbije stagedag bij.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De grootte van de klasgroepen is voor de leerplanrealisatie net aanvaardbaar omdat de school voorziet in de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen in de machinezalen. De verdeling van de lestijden technische vorming en beroepspraktijk over verschillende leraren in de derde graad Houtbewerking hypothekeert daarentegen het geïntegreerd projectmatig werken. Doordat de leerplandoelstellingen door verscheidene leraren worden gegeven, is een goede afstemming moeilijker en komt het resultaatsgericht werken onder druk.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over alle conventionele machines, twee gestuurde machines en voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. Alle machines zijn voorzien van veiligheidsinstructiekaarten. Enkele veiligheden aan machines zijn niet meer optimaal. De afbakening van de loop- en werkzones is voor verbetering vatbaar. De machinezalen zijn gescheiden van de montageruimten wat het lescomfort verhoogt.

Het is voorlopig nog moeilijk om de kantafwerking van plaatmaterialen op een degelijke manier uit te voeren door het ontbreken van een kantenlijmmachine. De school beschikt ook niet over een spuitcabine of een stofvrije ruimte om hoogwaardige afwerkingstechnieken toe te passen.

De vaklokalen beschikken over multimedia. Er zijn mogelijkheden om diverse ICT-vaardigheden aan te leren.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school past meerdere vormen van evaluatie toe, zowel permanente evaluatie onder de vorm van dagelijks werk als summatieve evaluatie met twee examenperioden. De wekelijkse inschaling van de activiteiten die opgenomen zijn in het werkboek, dragen onvoldoende bij om de evaluatie valide te maken. De afstemming op de leerplandoelstellingen en de leerinhouden is te beperkt. De leraren gebruiken amper meetbare criteria om de evaluatie transparant te maken en bemoeilijken hiermee de zelfevaluatie door de leerlingen. De toetsen en examens zijn vooral kennisgerichte evaluaties en onvoldoende aangepast aan het beheersingsniveau van het opleidingsprofiel. De bereikte competenties per individuele leerling worden nauwelijks bijgehouden. Door het gebruik van verschillende evaluatie-instrumenten mist de aanpak gelijkgerichtheid. De opvolging van de evaluatiepraktijk door het beleid is zwak.

Uit de gesprekken blijkt dat de vakgroep over haar eigen onderwijspraktijk reflecteert en vooral zoekt naar een valide evaluatiesysteem. De zinvolheid van bijvoorbeeld een examen technisch tekenen of een praktijkexamen (doe-examen) werd nog nooit grondig besproken of gelinkt aan het profiel van de opleiding. Ook het niet gelijkgericht evalueren door het volledige lerarenteam is een belangrijk werkpunt.

De procesevaluaties van de geïntegreerde proeven gebeuren op een zinvolle manier, de productevaluatie is inhoudelijk minder afgestemd op het opleidingsprofiel. Bij de productevaluatie is telkens een leraar algemene vorming betrokken. De gip-resultaten komen op een apart rapport, met uitzondering van de praktijkmomenten die ook op het gewone rapport voorkomen. Voor de stage maakt de school gebruik van een SAM-schaal (Schaal voor Attitude Meting) en de beoordelingen worden opgenomen in het vierde dagelijks werkrapport.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leerlingen worden actief betrokken tijdens het onderwijsleerproces en krijgen tijdens de praktijkmomenten in de mate van het mogelijke sterke individuele begeleiding, zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden. De leraren dragen zorg voor alle leerlingen. De diversiteit in de oefeningen en de afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leer- en leefklimaat. Bij talrijke lessen zetten de leraren zoekstrategieën in.

Het aangereikte lesmateriaal is goed afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Daarentegen is het didactisch materiaal verouderd om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. De zelfgemaakte cursussen en de projectenbundels zijn veelal gestructureerd en verzorgd uitgewerkt. Het cursusmateriaal is nog niet voor alle klassen uniform ontwikkeld. De leraren leren bepaalde inhouden aan via leerboeken. Het blijft belangrijk erover te waken dat deze leerstofdelen niet gedateerd zijn.

De leraren stellen open vragen om de communicatie te bevorderen. Tijdens de theorielessen gebruiken de leraren presentaties om de technische en praktische inhoud te illustreren. De leraren stimuleren de leerlingen om tijdens het uitwerken van een opdracht actief bezig te zijn met de vakinhoud. De school heeft aandacht voor de ontwikkeling van het dossier van de geïntegreerde proef om de interactie tussen de betrokkenen te bevorderen. De leraren hanteren een voor de leerlingen toegankelijk taalgebruik. De leraren streven eveneens naar het bijbrengen van de gepaste arbeidsattitudes.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De visie is bij sommigen sterk aanwezig om de houtafdeling een vernieuwende dimensie te geven die kadert binnen ecologisch en duurzaam bouwen. Het hele team staat open voor innoverende ideeën.

De leraren en/of de technisch adviseur komen regelmatig formeel of informeel samen om zowel praktisch-technische als pedagogisch-didactische thema's te bespreken. De vakverslagen zijn doorgaans vrij concreet.

Het aantal gevolgde nascholingen varieert en is leraarafhankelijk. Er is een sterk gemis aan vorming over evalueren en geïntegreerd werken. De vakgroep maakt weinig gebruik van externe pedagogisch-didactische ondersteuning.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

Het opstellen van de geplande lijst van stageactiviteiten in de leerlingenstageovereenkomst conform het BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 123/20, laatste alinea en de verduidelijking in de omzendbrief SO/2015/01-Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4, rubriek 3.1.1.

4.1.1.6 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan D/2012/7841/027)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Voor een aanzienlijk gedeelte van de leerplandoelstellingen kan de school onvoldoende aantonen op welke wijze deze verworven en geëvalueerd zijn. De evaluatiepraktijk is onvoldoende gebaseerd op duidelijke criteria en op alle leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De school hanteert voor de vakken van het specifiek gedeelte de volgende interne benamingen: realisaties praktijk auto en realisaties theorie auto. De leerplanstudie gebeurt te oppervlakkig om de leerplandoelstellingen volledig en met voldoende diepgang te kunnen realiseren. De leerplanrealisatie vertoont hiaten. Voor de doelstellingen 1 tot en met 37 van het leerplan, die de school dient te realiseren in alle leerplandelen, kan de school onvoldoende aantonen hoe deze aangeboden en geëvalueerd worden. De leraren bewaken onvoldoende de ondersteunende rol van de theorie bij de praktische uitvoeringen, door het te nauwgezet volgen van het leerboek tijdens de theorielessen. Hierdoor komt het geïntegreerd werken onder druk te staan. Een gestructureerde planning van de werkopdrachten en het uitzetten van een consecutieve leerlijn, in functie van de volledige opleiding, zijn nog onvoldoende aanwezig.

Hoewel de school aangeeft dat ze de stage benut voor het realiseren van een groot aantal leerplandoelstellingen, ontbreekt een stageactiviteitenlijst. Hierdoor wordt de stage onvoldoende benut om het bereiken van de leerplandoelstellingen per leerling aan te vullen. Uit de stageverslagen blijkt dat de activiteiten vooral bestaan uit een aantal opdrachten die goed aansluiten bij de leerplandoelstellingen. Er is echter geen valide evaluatie aan de hand van duidelijke criteria. De evaluatie van de stage is bijna uitsluitend gericht op het evalueren van attitudes.

De geïntegreerde proef bestaat enkel uit een theoretische studie van drie componenten van een auto, aangevuld met enkele opdrachten voor de algemene vakken. Er zijn binnen de geïntegreerde proef geen sporen van een praktische proef, waardoor het geheel niet voldoet aan de verwachtingen gesteld binnen het studierichtingsprofiel Auto.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De lessentabellen en de lerarenopdrachten vertonen een duidelijke splitsing tussen het praktisch en het technisch vak. De theoretische vorming vindt daarenboven plaats in een klassiek leslokaal. Deze opdeling hypothekeert het geïntegreerd werken zoals het leerplan vooropstelt.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Voor de realisatie van de leerplandoelstellingen zijn de minimale materiële vereisten in het werkhuis ter beschikking. Het lokaal voor de theoretische lessen mist echter de uitstraling van een krachtige leeromgeving, waardoor de integratie tussen de theorie en de praktijk belemmerd wordt. De mogelijkheden om ICT-vaardigheden aan te leren in de werkplaats zijn voldoende aanwezig.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De school organiseert voor zowel de theoretische als de praktische lesonderdelen, een combinatie van gespreide en summatieve evaluatie. De evaluatie voor het theoretisch gedeelte in het eerste leerjaar voldoet. In het tweede leerjaar daarentegen zijn de examenvragen en vooral de toetsvragen zeer kennisgericht en op enkele uitzonderingen na is er weinig differentiatie in het beheersingsniveau. De vragen wijken soms sterk af van de leerplandoelstellingen het verwachte beheersingsniveau. Hierdoor voldoet de validiteit van de evaluatie niet.

De evaluatie van de praktijkoefeningen geeft een onvolledig beeld van de bereikte leerplandoelstellingen door elke leerling. De leerling krijgt voor elke opdracht één totaalcijfer, maar dit is onvoldoende gebaseerd op duidelijke criteria. Hierdoor is het voor de leerling niet duidelijk waarvoor de eindbeoordeling staat bij een praktijkopdracht. Procesevaluatie is bijna niet terug te vinden. De toepassing van zelfevaluatie tijdens het leerproces is onduidelijk.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

Het cursusmateriaal voor het praktijkvak in het eerste leerjaar is grotendeels gestructureerd opgebouwd, aangepast aan het beheersingsniveau en het doelpubliek. Een gedeelte van het cursusmateriaal voor het tweede leerjaar is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Over de graad is een duidelijke leerlijn moeilijk te herkennen. In een aantal opdrachten is de integratie tussen de theorie en de praktische realisatie nog onvoldoende uitgewerkt. Leerstrategieën en stappenplannen worden niet efficiënt aangewend ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. Het gebruik van activerende werkvormen tijdens de theorielessen en de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen zijn nog onvoldoende uitgewerkt.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

Hoewel de vakleraren op regelmatige basis (informeel) overleggen, ligt de nadruk vooral op organisatorische thema's en veel minder op de aanpak van de leerplandoelstellingen. Er zijn onvoldoende visie en gestructureerde samenwerking tussen de leraren om een vlotte leerplanrealisatie binnen de studierichting te waarborgen. Hierdoor ontstaan er breuklijnen of accentverschuivingen bij de vormgeving van het onderwijsproces ten nadele van de leerplanrealisatie, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De vakgroepwerking vormt dan ook geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. Er werd de voorbije jaren weinig nascholing gevolgd. Meer deskundigheidsbevordering dringt zich op betreffende de pedagogisch-didactische aspecten van het onderwijsleerproces. De leraren onderhouden goede contacten met de sector en de samenwerking met de stageplaatsen verloopt vlot.

Inbreuk(en) op regelgeving

Het opstellen van de geplande lijst van stageactiviteiten in de leerlingenstageovereenkomst conform het BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 123/20, laatste alinea en de verduidelijking in de omzendbrief SO/2015/01-Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4, rubriek 3.1.1.

4.1.1.7 Specifiek gedeelte in bso derde leerjaar van de derde graad in de studierichting Scheeps- en havenwerk (leerplan O/2/2010/226)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Voor een gedeelte van de leerplandoelstellingen kan de school onvoldoende aantonen op welke wijze deze verworven en geëvalueerd zijn. De evaluatiepraktijk is onvoldoende gebaseerd op duidelijke criteria en op alle leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De school hanteert voor de vakken van het specifiek gedeelte de volgende interne benamingen: theorie en praktijk toegepaste mechanica, pneumatica, hydraulica en havenwerk, praktijk verbrandingsmotoren, praktijk lassen en praktijk elektriciteit.

Een aanzienlijk deel van de leerinhouden en de leerplandoelstellingen worden onvoldoende of niet aangeboden, noch geëvalueerd. Voor de leerinhouden met betrekking tot elektriciteit en elektronica zijn er geen leerlingendocumenten (cursus, tekeningen ...) en/of praktische realisaties terug te vinden. Er zijn evenmin werkopdrachten en/of realisaties terug te vinden van de aangeboden leerinhouden binnen de twee lestijden praktijk lassen en de vier lestijden praktijk verbrandingsmotoren. Er zijn hiervan ook geen evaluaties aanwezig. De agenda's van de leerlingen en de planningsdocumenten (indien al aanwezig) scheppen onvoldoende duidelijkheid over de behandelde leerstof.

De aangeboden leerinhouden voor theorie toegepaste mechanica, pneumatica, hydraulica en havenwerk zijn representatief voor de voorgeschreven leerplandoelstellingen. De meer praktische leerplandoelstellingen met betrekking tot hydraulica en pneumatica, havenvoertuigen, demonteren en monteren van onderdelen worden in voldoende mate behandeld. De algemene doelstellingen rond taalontwikkelen vakonderwijs, werkorganisatie, kwaliteitszorg en preventie worden onvoldoende behandeld en geëvalueerd.

Binnen de geïntegreerde proef werkt de leerling aan een uitgebreid project, waarin theorie en praktijk goed geïntegreerd zijn. De geïntegreerde proef is representatief voor de opleiding en sluit voldoende aan bij de leerdoelen.

De blokstage (twee maal twee weken) is voldoende representatief voor het leerplan. Hoewel een stageactiviteitenlijst ontbreekt, blijkt uit de stageverslagen dat de stageactiviteiten aansluiten bij de opgelegde leerplandoelstellingen. Er is echter geen valide evaluatie aan de hand van duidelijke criteria. De evaluatie van de stage is bijna uitsluitend gericht op het evalueren van attitudes.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de minimale leermiddelen voor de realisatie van de leerdoelen. Het gebrek aan voldoende attractief didactisch materiaal, in relatie tot de klasgrootte, is voor sommige leerinhouden echter een belemmerende factor voor een succesvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. Hierdoor komt het actief, constructief en onderzoekend leren en werken onder druk te staan. Momenteel is de beschikbare ruimte in de werkplaats eerder beperkt, waardoor het realiseren van de leerplandoelstellingen rond veilig werken bijzondere aandacht verdient.

Voor het bereiken van een aantal leerplandoelstellingen (bv. rond heftrucks) maakt de school gebruik van externe opleiders of realiseert ze deze via werkplekleren (o.a. tijdens de stage).

Het lokaal voor de theoretische lessen mist de uitstraling van een krachtige leeromgeving, waardoor de integratie tussen de theorie en de praktijk belemmerd wordt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school opteert voor gespreide en summatieve evaluatie. De toets- en examenvragen voor toegepaste mechanica, havenwerk, pneumatica en hydraulica voldoen grotendeels aan de leerplandoelstellingen en het vereiste beheersingsniveau.

De evaluatie van de praktijkoefeningen geeft te weinig een beeld van de bereikte leerplandoelstellingen door elke leerling. De evaluatie van de praktijkopdrachten is onvoldoende gebaseerd op duidelijke criteria en mist differentiatie, waardoor ze onvoldoende aangewend kan worden ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. De evaluatie wijkt bovendien soms sterk af van de leerplandoelstellingen en het verwachte beheersingsniveau, waardoor de validiteit van de evaluatie niet voldoet. Er is eveneens nog onvoldoende aandacht voor het bereiken van de leerdoelen met betrekking tot werkorganisatie, kwaliteitszorg en preventie.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

De leerbegeleiding tijdens praktijklessen verschilt sterk per leraar. Een gedeelte van de werkopdrachten is gestructureerd opgebouwd, aangepast aan het beheersingsniveau en het doelpubliek. De leerlingen werken hierbij gemotiveerd en zelfstandig aan de opdrachten en er is voldoende sturing en remediëring door de leraren. In een ander gedeelte van de praktijklessen wordt er gewerkt met eerder summier werkopdrachten, die onvoldoende uitgewerkt zijn op basis van de te verwerven leerplandoelstellingen. Daarnaast worden voor nog een ander aanzienlijk deel van de praktijklessen de aandachtspunten van de werkopdracht mondeling meegegeven. Tijdens het uitvoeren van deze opdracht of achteraf kan de leerling hierbij niet terugvallen op een uitgewerkte schriftelijke werkopdracht met evaluatiecriteria. Het is hierbij voor de leerlingen onvoldoende duidelijk wat de verwachte leerdoelen zijn en op welke wijze de evaluatie zal verlopen. Leerstrategieën en stappenplannen worden onvoldoende aangewend ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. Voor de theorielessen met betrekking tot toegepaste mechanica, pneumatica en hydraulica beschikken de leerlingen vooral over door de leraren zelf ontwikkeld cursusmateriaal. Uitzonderlijk maken ze gebruik van een leerboek. Het aangereikte cursusmateriaal is doorgaans aangepast aan het leerlingenpubliek, maar kan nog beter gestructureerd worden om overlappingsen te vermijden.

Het aangereikte cursusmateriaal met betrekking tot de leerinhouden elektriciteit en elektronica kon tijdens de doorlichting niet voorgelegd worden.

Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Hoewel de vakleraren op regelmatige basis (informeel) overleggen, ligt de nadruk vooral op organisatorische thema's en veel minder op de aanpak van de leerplandoelstellingen. Er zijn onvoldoende visie en gestructureerde samenwerking tussen de leraren om een vlotte leerplanrealisatie binnen de studierichting te waarborgen. Hierdoor ontstaan er breuklijnen of accentverschuivingen bij de vormgeving van het onderwijsproces ten nadele van de leerplanrealisatie, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De vakgroepwerking vormt dan ook geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. Er werd de voorbije jaren weinig nascholing gevolgd. Meer deskundigheidsbevordering dringt zich op betreffende de pedagogisch-didactische aspecten van het onderwijsleerproces. De leraren onderhouden goede contacten met de sector en de samenwerking met de stageplaatsen verloopt vlot.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het opstellen van de geplande lijst van stageactiviteiten in de leerlingenstageovereenkomst conform het BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 123/20, laatste alinea en de verduidelijking in de omzendbrief SO/2015/01-Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4, rubriek 3.1.1.

4.1.1.8 Project algemene vakken in bso derde graad (leerplan D/2012/7841/026)

Voldoet niet

Niet alle leerplandoelstellingen komen voldoende en op het vereiste beheersingsniveau aan bod. De evaluatiepraktijk is onvoldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd. De minimale materiële vereisten voldoen niet.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De organisatie van PAV heeft een negatieve impact op de kwaliteit van de leerplanrealisatie en op de leeromstandigheden van de leerlingen. De school groepeerde de lestijden PAV niet altijd zinvol in het lessenrooster en de planning in de leslokalen is versnipperd. De grootte van de lesgroepen creëert voor de leraren ongunstige omstandigheden om actieve werkvormen toe te passen en de leerlingen individueel te begeleiden. Tot drie leraren geven les aan dezelfde lesgroep wat een geïntegreerde benadering en het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de leerlingen belemmert.
--	--

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep koppelt de lesmaterialen enkel formeel en onvoldoende accuraat aan de leerplandoelstellingen. Daardoor stemt de planning van de leerplanrealisatie niet overeen met het reële onderwijsproces. De leerplandoelstellingen met betrekking tot 'maatschappelijke participatie', 'probleemoplossend denken' en 'informatieverwerking en -verwerking' komen frequent aan bod. De opdrachten bij de teksten brengen de leerlingen echter vooral kennis bij. Ze leren hen te weinig hoe informatie inzichtelijk te verwerken met het oog op functioneel gebruik. De leerinhouden in verband met 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' bevatten te weinig ervaringsgerichte opdrachten en zijn onvoldoende afgestemd op het verkennen en gebruiken van de belangrijkste maatschappelijke voorzieningen in de regio. Ze belichten de impact op het dagelijks leven onvoldoende. Het aanbod met betrekking tot 'natuurwetenschappen' is soms niet relevant en oppervlakkig.

Taal- en rekenvaardigheden komen vaak aan bod. De oefeningen vertonen echter een onvoldoende leerdoelgerichte strategie. De verschillende taal- en rekenvaardigheden zijn niet in verhouding. Ze zijn beperkt geïntegreerd in de opdrachten en vertonen te weinig progressieve opbouw. De rekenoefeningen missen grotendeels levensechte, functionele en probleemstellende contexten. Voor wat betreft de taalvaardigheden, is er onvoldoende variatie in tekstsoorten. De frequent toegepaste invuldidactiek is bovendien niet bevorderlijk voor de taalontwikkeling.

In respectievelijk het eerste en het tweede leerjaar gebruiken de leraren thematische leerwerkboeken en zelf ontwikkelde thematische bundels. In het eerste leerjaar is het aantal thema's per schooljaar beperkt. Ze missen interne samenhang en zijn vaak zeer uitgebreid waardoor leraren ze slechts gedeeltelijk behandelen. Ze zijn bovendien, in tegenstelling tot de bundels van het tweede leerjaar, te weinig afgestemd op de leefwereld van de leerlingen. Dit heeft een negatieve impact op de motivatie en de betrokkenheid van de leerlingen.

De leerinhouden en opdrachten richten zich te weinig op de ontwikkeling van de weerbaarheid van de leerlingen. Ze leren hen onvoldoende werken met authentieke informatiebronnen, documenten of formulieren. De contexten zijn weinig functioneel en probleemstellend. De kritische beoordeling van de bronnen is ook structureel onderbelicht.

Toepassing van informatieverwerking en -verwerking in de vorm van individueel werk of groepswork komt onvoldoende frequent voor. De overwegend gesloten onderwijsleersituaties evolueren nauwelijks naar een open, projectmatige aanpak. Ze dagen de leerlingen, met het oog op het realiseren van de leerplandoelstellingen voor 'organisatiebekwaamheid', onvoldoende uit op het vereiste niveau van zelfstandigheid van uitvoering.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De beschikbare uitrusting en de leermiddelen beantwoorden niet aan de minimale materiële vereisten. In de leslokalen zijn er projectieapparatuur en een computer voor de leraar beschikbaar. Leerlingen hebben echter onvoldoende toegang tot ondersteunende ICT-leermiddelen. Naslagwerken, meettoestellen en authentieke documentatie zijn niet voorhanden in de klassen. Ook landkaarten, tijdsbalken en ander visueel materiaal ontbreken. Hierdoor is de leeromgeving onvoldoende leerkrachtig en belemmert ze de leerplanrealisatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De controletesten tijdens het dagelijks werk en de examens sluiten aan bij de inhouden van het onderwijsproces. Ze testen vooral kennis en reproductie van kennis. Ze gaan niet na in welke mate de leerlingen de functionele vaardigheden bereiken. De puntenverhouding (40 % voor examens en 60 % voor dagelijks werk) is niet ondersteunend voor de evaluatie van hoofdzakelijk vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. In sommige lesgroepen nemen evaluatiegerelateerde activiteiten bovenmatig veel van de beschikbare lestijd in beslag, waardoor het onderwijsaanbod verarmt. De evaluatie vertrekt niet voldoende van de leerplandoelen. De leraren evalueren daardoor niet voldoende gericht en niet op het juiste beheersingsniveau het bereik van de leerplandoelen met betrekking tot 'tijd en ruimtebewustzijn', 'natuurwetenschappen', 'functionele informatieverwerking en – verwerking' en 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid'. De evaluatie peilt onvoldoende naar vaardigheden en toepassingen in functionele, voldoende complexe en probleemstellende contexten. De evaluatie van rekenvaardigheden gebeurt vooral via weinig functionele en levensechte vraagstukken. De leraren toetsen ook de taalvaardigheden beperkt op basis van functionele talige opdrachten. Het evalueren van 'organisatiebekwaamheid' gebeurt zelden op toepassingsniveau. Aspecten als zelfredzaamheid en vakgebonden attitudes maken geen deel uit van de evaluatiepraktijk. De puntenverdeling op de testen is overwegend te globaal en onvoldoende transparant. Kwaliteitsvolle evaluatiecriteria zijn enkel voorhanden bij spreekopdrachten. Positief is de toepassing ervan bij zelf- en peerevaluatie. Het brengt de leerlingen tot reflectie over hun leerprestaties en -proces. De meeste leerlingen halen goede cijfers voor PAV. De evaluatie is echter onvoldoende valide. De resultaten geven dan ook geen objectief en transparant beeld van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het pedagogisch klimaat is respectvol en positief. Dit stimuleert de betrokkenheid en motivatie van de leerlingen. De leraren zijn op de hoogte van specifieke leerproblemen van hun leerlingen door middel van het leerlingvolgsysteem. Ze hebben daardoor een zicht op hun beginsituatie en ondersteuningsnoden. Dit resulteert echter niet in een effectieve individuele ondersteuning in de klas.

Er zijn te weinig leermiddelen beschikbaar om het leren leren en de zelfstandigheidsontwikkeling van de leerlingen te ondersteunen. De grootte van de lesgroepen verhindert de noodzakelijke binnenklasdifferentiatie.

Leerlingen maken beperkt en weinig doelgericht gebruik van stappenplannen en lees- en schrijfkaders in het eerste leerjaar. In het tweede leerjaar zijn ze standaard in de opdrachten geïntegreerd waardoor leerlingen ze onvoldoende gedifferentieerd, volgens de ervaren noden, gebruiken. Dit is niet bevorderend voor de graduele ontwikkeling van de vaardigheden en de zelfstandigheid van de leerlingen.

Leraren zijn alert voor het welbevinden van de leerlingen en streven maximale succeservaringen na. Dit resulteert echter in een sterk door de leraren gestuurd onderwijs- en leerproces, invuldidactiek en een reproductie- en kennisgerichte voorbereiding op de toetsen en de examens.

De feedback op de toetsen en de rapporten is niet leerdoelgericht en staat sterk in het teken van algemene attitudes. Structurele en doelgerichte remediëring ontbreekt.

Het vak PAV levert een belangrijke bijdrage aan de geïntegreerde proef en ondersteunt de leerlingen bij de voorbereiding en de uitvoering ervan.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroep overlegt frequent formeel en informeel. Het gebrek aan stabiliteit in de vakgroep en de soms versnipperde opdrachtenverdeling zet echter een rem op de kwaliteit van de vakgroepwerking en de deskundigheidsbevordering.

De vakgroepwerking kent onvoldoende diepgang en is weinig doeltreffend. Reflectie over leerplangericht werken en het pedagogisch-didactisch handelen gebeurt oppervlakkig en leidt onvoldoende tot duidelijke afspraken en bijsturingen. De vakinhoudelijke deskundigheid is beperkt en de gevolgde nascholing is onvoldoende afgestemd op de reële noden. De vakgroep is zich bewust van de pijnpunten en is veranderingsbereid.

4.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen nipt. Er zijn hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen. De school ontwikkelde een visie op VOET vanuit haar pedagogisch project. Ze kadert de VOET-werking binnen een traditie van extramurale activiteiten. Het beleid vertaalde deze visie echter nog niet in een beleidsplan met concrete doelstellingen. De school toetste tijdens haar pedagogische studiedag van 2010-2011 eenmalig de bijdrage van de algemene en de technische vakken aan de realisatie van alle vakoverschrijdende eindtermen. Recent hebben de vakgroepen geanalyseerd in hoeverre de eindtermen 'leren leren' aan bod kwamen. Deze oefening is evenwel niet teruggekoppeld naar het team of aangewend om mogelijke hiaten te detecteren. De school beschikt niet over een strategie om een kwaliteitstoets te maken over de afstemming op de eindtermen.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	Er is een organisatiestructuur die weinig adequaat functioneert. De organisatie en coördinatie van de VOET-werking zijn in handen van de directie en een VOET-team. De school stuurt het nastreven van de VOET op vakniveau te weinig aan. Het blijft vooral bij impulsen van de vakgroep en de leraren om het draagvlak en het engagement ten aanzien van de VOET te vergroten.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts uitzonderlijk tot bijstellingen. De school evalueerde sinds 2010-2011 de beleidsmatige aanpak van haar VOET-werking niet meer. Uit onderzoek blijkt dat na de eenmalige toetsing geen verdere aandacht gegeven is aan een evoluerende VOET-werking. Bij elke extramurale activiteit en/of elk project duiden de leraren wel de nagestreefde eindtermen aan. Dit geeft echter geen informatie over de kwaliteit van het aanbod. De school volgt de aangeduide eindtermen niet op en stuurt niet bij waar nodig. De kwaliteit van het nastreven van de VOET varieert dan ook sterk naargelang de vakken of leraren. Het beleid spoort de vakgroepen aan om te werken aan de VOET.
Ontwikkeling	Er zijn tot nog toe onvoldoende professionaliseringsinitiatieven gericht op het volledige schoolteam. De school heeft het team grondig geïnformeerd over de nieuwe VOET. De laatste jaren waren er geen professionaliseringsinitiatieven die gericht zijn op de inhoudelijke invulling van de VOET. Ook reflectie over het eigen onderwijskundig handelen en de relatie tussen de vakdomeinen en de VOET wordt niet gestimuleerd. De professionaliseringsinitiatieven zijn overwegend het initiatief van individuele leraren met het oog op een kwaliteitsvolle uitwerking van vakkenonderwijs, projecten of initiatieven. Het volgen van specifieke nascholing om het realiseren van de VOET te versterken, vertrekt niet vanuit gezamenlijk vastgestelde werk- of verbeterpunten. Dit komt omdat de vakoverschrijdende vorming nog geen onderwerp vormt binnen de kwaliteitszorg op schoolniveau.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Ze komen aan bod in de extramurale activiteiten, praktijkvakken en vakken van de basisvorming zoals lichamelijke opvoeding, waardoor het aanbod alle leerlingen bereikt. De school levert heel wat inspanningen rond gezondheid en verkeersveiligheid. Uit de inventarisatie blijkt dat de eindtermen met betrekking tot de gezondheidsrisico's tot nog toe minder aan bod kwamen.
Socioculturele samenleving	Een groot deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De solidariteitsactie en de vredesdagen dragen doelgericht bij tot het nastreven van deze VOET. Deze projecten leiden tot acties in elke graad en doen een beroep op de vakgroepen en op alle leraren. De eindtermen in verband met de dynamiek in de leef- en omgangsgewoonten, het constructief omgaan met verschillen en de rol van conflicten komen in verscheidene vakken en projecten aan bod. Het omgaan met kunst en cultuur gebeurt via een aantal projecten en extramurale activiteiten.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het Gitok beschikt over twee vestigingsplaatsen. De gebouwen van de eerste graad zijn gelegen in de Kapellensteenweg 501. Ze zijn gerealiseerd binnen het DBFM-concept (Design, Build, Finance & Maintain) dat valt onder het 'Scholen van Morgen'-programma en zijn in gebruik vanaf 1 september 2016. De beëindiging van de omgevingswerkzaamheden is gepland tegen eind 2016. De sporthal bevindt zich op dezelfde campus en wordt ook gebruikt door externen. De campus van de bovenbouw is gesitueerd in de Kapellensteenweg 112 in Kalmthout. De controle 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) vond plaats op beide vestigingsplaatsen.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na en maakt hierbij gebruik van analyses van interne en externe deskundigen om de risico's beter in te schatten. De lokale preventieadviseurs voeren regelmatig controles uit en geven het beleid ondersteuning met gemotiveerde adviezen. De school doet ook een beroep op de expertise van de preventieadviseur van IGEAN (Intercommunale Grondbeleid en Expansie Antwerpen). Over het algemeen heeft het beleid aandacht voor compenserende maatregelen of onderneemt de directie vrijwel onmiddellijk actie om de veiligheid van de leerlingen te garanderen. Ze informeert het personeel via meerdere kanalen over het veiligheidsbeleid.

De school beschikt over een degelijk masterplan 2014-2019 waarin de begroting van talrijke renovaties, onderhoudswerken en andere acties is opgenomen. Ook het masterplan 2020-2025 krijgt al behoorlijk vorm. Het globaal preventieplan (GPP) en de jaaractieplannen (JAP) bevatten essentiële inhoud om het veiligheidsbeleid en de risico's te beheersen. Het niet aanduiden van alle gerealiseerde activiteiten in het GPP en de vele terugkerende acties in de JAP maken de planningsdocumenten niet voldoende transparant en vragen om vereenvoudiging. Het aantal uitgewerkte risicoanalyses van mogelijke kritieke situaties is nog te beperkt om het GPP en de JAP te onderbouwen. Toch kunnen we aannemen dat de uitvoering van het veiligheidsbeleid vrij ernstig wordt genomen. Het comité behartigt het welzijnsbeleid. Uit de talrijke verslagen blijkt dat de veiligheidsaspecten en de ongevallen met diepgang worden besproken. De inspectie stelde vast dat aan verscheidene suggesties uit de talrijke verslagen is tegemoetgekomen. De school kon het huishoudelijk reglement daarentegen niet voorleggen.

Op 20 juli 2016 voerde de brandweer een controle uit van de nieuwbouw van de eerste graad. Uit het verslag blijkt dat de keuringen van de elektrische installaties, de gasinstallatie, de branddetectie, de stookplaatsen en de liften voldoen. De brandweer gaf een positief advies voor de ingebruikname van de school. Het verslag van de voorlopige oplevering bevat geen opmerkingen over de veiligheid. De indienststelling van de weinige machines en de afbakening van de loop- of werkzones dienen nog te gebeuren. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat enkele brandwerende deuren werden opengehouden met spieën. Dit verhindert de compartimentering bij eventuele brand. In de werkplaatsen in de kelderverdieping van de eerste graad zijn de TL-lamparmaturen niet afgeschermd en op tal van kasten worden materialen onveilig gestapeld.

Alle documenten van de bovenbouw met betrekking tot de onderzoeksvragen van BVH met uitzondering van het beheersplan ter voorkoming van legionella, werden voorgelegd. De meeste verslagen besluiten met een 'voldoet'. De verplichte periodieke keuringen door de erkende diensten volgt de school goed op. De keuringsverslagen van de verwarmingsinstallaties op gas besluiten dat de installaties goed werken. De planningsdocumenten tonen aan dat de inbreuken die vermeld staan in de keuringsverslagen van de elektrische laagspanningsinstallaties, stelselmatig worden aangepakt. De controle van de niet-gecodeerde ladders gebeurt daarentegen weinig efficiënt.

De aankoopprocedure is goed uitgewerkt en wordt toegepast zoals voorgeschreven. Voor de toestellen en machines die enig risico inhouden, is de preventieadviseur betrokken bij het opmaken van de bestelbon. Vrijwel alle veiligheidsinstructiekaarten en MSDS-fiches zijn beschikbaar. De indienststellingsverslagen bevatten doorgaans een standaard tekst waarin vermeld staat dat de machine onderworpen werd aan een inspectie en dat de veiligheid en de risico's gewaarborgd zijn. De verslagen zijn niet gedateerd en geven niet aan of de machines wel degelijk in dienst mogen.

De campus van de bovenbouw kreeg een gunstig brandweeradvies. Volgens de technisch adviseur-coördinator en de preventieadviseur is aan de opmerkingen voldaan. De verslagen van de jaarlijkse rondgang vermelden aandachtspunten, maar het is niet altijd duidelijk of het om echte tekorten gaat. Uit een verslag blijkt dat het alarmsysteem niet hoorbaar is in sommige werkplaatsen door het lawaai van de machines. Om dit te verhelpen heeft de school in de plaatsing van signalisatie voorzien. Enkele lokalen kampen met akoestiekproblemen en de beheersing van de temperatuur. De school heeft al enkele acties ondernomen om tegemoet te komen aan deze comfortvoorwaarden. De hoeveelheden van de gevaarlijke producten worden op aparte documenten bijgehouden, maar een samenvattende inventaris ontbreekt. De loopzones zijn in talrijke werkplaatsen te smal of onzorgvuldig uitgevoerd. De beschermkap van een paneelzaagmachine is aan vernieuwing toe. Een opslagruimte in de houtafdeling is enkel te bereiken via een ladder en niet via een veilige trap. De stookplaats in het B-blok is nog niet gecompartmenteerd en niet afgesloten. Op de montageplaats in de lasafdeling en aan de snijbranders is geen afzuiging gemonteerd. Het onderhoud in de school is degelijk.

De directie en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Omwille van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoot en wegwerkt, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen om de resterende tekorten weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het pedagogisch project, de uitwerking van een zorgcontinuüm volgens het M-decreet en de gelijkeonderwijskansen-thema's zijn de uitgangspunten van de leerlingenbegeleiding. Om de motivatie, de leerhouding en de slaagkansen van de leerlingen te bevorderen zet de school doelbewust in op een open leer- en leefklimaat en op het welbevinden van de leerlingen. In de manier van aanpak zijn socio-emotionele begeleiding, leerbegeleiding en loopbaanbegeleiding nauw met elkaar verweven.

De school tekent de leerlingenbegeleiding, waaronder ook de leerbegeleiding, uit volgens het drielijnen-begeleidingsmodel. Wie welke verantwoordelijkheid dient op te nemen binnen de respectieve lijnen, is uitgeschreven in de eerste graad. In de bovenbouw wil de school in een eerste fase duidelijkheid scheppen over de inhoud van de brede basiszorg en over het verwachte pedagogisch-didactische handelen van de leraren daarin. Vervolgens wil ze de verhoogde zorg en de specifieke zorg volledig afstemmen op het M-decreet.

Voor de leerbegeleiding organiseert de school verschillende preventieve en curatieve acties. Enerzijds kaderen deze in de context van leren leren en van de GOK-thema's. Anderzijds zijn deze nauw verbonden met de evaluatiepraktijk en de bijsturing van de leerprestaties van de leerlingen. De acties op schoolniveau met betrekking tot leren leren, taalvaardigheid en de remediëring van tegenvallende prestaties hebben tot doel de leerbegeleiding op vakniveau te ondersteunen. Het aanbod van de acties verloopt echter niet volgens een leerlijn. Sommige acties zijn onvoldoende gedifferentieerd naargelang van de graden, onderwijsvormen of reële behoeften. Dit valt sterker op in de bovenbouw, waar de verschillen tussen graden, onderwijsvormen en studierichtingen meer differentiatie vereisen.

Wat de leerbegeleiding op vakniveau betreft, ontbreekt een strategie om de acties in het kader van leren leren, taalvaardigheidsonderwijs en brede basiszorg in alle vakken ingang te doen vinden. Vooral in de bovenbouw is er nog onduidelijkheid over de concretisering van de brede basiszorg, onder meer met betrekking tot de integratie van ondersteunende STICORDI-maatregelen.

Ondersteuning De school zet veel in op de structurele ondersteuning van de leerlingenbegeleiding. Zij werkt met een begeleidend en coördinerend kader van onder meer leerlingenbegeleiders (eerste graad), pedagogisch adviseurs (bovenbouw) en GOK-medewerkers. Daarnaast zijn verschillende acties van leerbegeleiding op schoolniveau organisatorisch in het lessenrooster gepland. De directie coördineert het geheel.

In de eerste graad en in de bovenbouw is een cel zorg of leerlingenbegeleiding actief. De cel neemt de tweedelijnszorg op en ondersteunt de leraren bij de eerstelijnszorg. Wekelijks overleg en communicatie met de leraren en de klassenraden zorgen voor de afstemming tussen detectie, begeleiding en opvolging. Voor specifieke problemen in de verhoogde zorg werkt de school samen met het CLB of andere externe instanties, bijvoorbeeld voor de begeleiding van GON-leerlingen en de opvolging van problematische afwezigheden. De registratie in het elektronisch leerlingvolgsysteem ondersteunt de opvolging van en de communicatie over individuele leerlingenproblemen. Er is voldoende communicatie met de betrokken ouders.

In het teken van de leerbegeleiding organiseert de school verschillende ondersteunende acties, waaronder sessies leren leren (eerste graad en eerste leerjaar van de tweede graad tso), inhaallessen wiskunde, huiswerkbegeleiding, acties taalvaardigheid, schakel- en remediëringssuren in de bovenbouw. Om de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs vlot te laten verlopen, werkt de school samen met verschillende basisscholen. Ze verzamelt bij inschrijving relevante gegevens van elke leerling. De school brengt de leerlingen met leerproblemen of -stoornissen voldoende in kaart. Voor een vlotte doorstroming van de eerste graad naar de bovenbouw geeft ze alle relevante leerlingengegevens door.

Om de brede basiszorg op klasniveau te realiseren, biedt de school informatie en interne vorming aan. Verder ondersteunen de verantwoordelijken van de tweede lijn de eerstelijnszorg. Toch blijkt dat de verwachte aanpak van brede basiszorg voor veel leraren nog niet duidelijk is. Sommigen zijn daar in hun visie op pedagogisch-didactisch handelen nog niet aan toe. Dit laatste komt vooral tot uiting in de bovenbouw.

Doeltreffendheid De school volgt de effecten van de leerbegeleiding niet systematisch op om zo een beeld te krijgen van de doeltreffendheid van de respectieve preventieve en curatieve acties. Zij brengt ook onvoldoende in kaart of zij met haar acties wel alle leerlingen, die daar nood aan hebben, bereikt. In geval van specifieke signalen of van opvallende studieresultaten in bepaalde vakken neemt de school wel initiatief om het betrokken probleem te analyseren en op te volgen.

In het kader van de GOK-werking organiseren de verantwoordelijken wel een zelfevaluatie om het draagvlak en de uitvoering van de acties te evalueren en, waar nodig, bij te sturen. In de cel zorg of leerlingenbegeleiding en in de samenwerking met het CLB komen eveneens zelfevaluatiemomenten aan bod. Deze zijn weliswaar veeleer gebaseerd op werkervaringen en een zelfbeeld van kwaliteit dan wel op een systematische analyse van verzamelde gegevens en resultaten.

In de meeste vakgroepen en bij vele leraren ontbreekt de nodige aandacht voor zelfevaluatie over de aanpak van preventieve en curatieve leerbegeleiding. De leerbegeleiding is niet in alle vakken voldoende afgestemd op de schoolvisie en op de acties die de school in dit verband organiseert. Leraren stemmen de voorgestelde acties vaak niet gedifferentieerd af op de betrokken doelgroep of op de concrete individuele noden van de leerlingen. Leerbegeleiding wordt in vele vakken te eng geïnterpreteerd als concrete voorbereiding op en remediëring van de evaluatie. Samenhangend met het probleem van de validiteit van de evaluatie, leidt dit tot een te enge benadering van leerbegeleiding. Op het vlak van de toepassing van leren leren blijven er in verschillende vakken heel wat werkpunten. Er zijn geen strikte afspraken over de registratie van remediëring, waardoor de school geen volledig beeld heeft van het aanbod en de eventuele effecten.

Het talenbeleid van de school valt samen met de uitwerking van het GOK-thema 'taalvaardigheidsonderwijs'. De centrale doelstelling is dat de zorg voor taalvaardigheid bij de leerlingen moet leiden tot grotere slaagkansen en weerbaarheid. Dit centrale doel is in operationele doelen en verschillende acties geconcretiseerd, onder meer de ontwikkeling van schrijfvaardigheden via taaltips en schrijfkaders, het toegankelijk maken van de vak- en schooltaal, het gebruik van een duidelijke instructietaal en taalgericht lesgeven. De toepassing van deze acties in niet-taalkvakken is een werkpunt. In meerdere, maar nog niet alle vakken, is er aandacht voor het toegankelijk maken van de vaktaal, voor structuur en verzorgde taal in het lesmateriaal en voor een duidelijk begrip van de vraagstelling in toetsen en examens. Taalgericht onderwijs in niet-taalkvakken komt zelden voor.

Conform de vereisten van de regelgeving voert de school een taalscreening uit voor leerlingen die instromen in het eerste leerjaar A en B. De resultaten per leerling staan vermeld in het leerlingvolgsysteem en worden aan alle leraren gecommuniceerd. De remediëring gebeurt enkel in het vak Nederlands en focust vooral op begrijpend lezen. In specifieke gevallen van taalachterstand organiseert de school individuele remediëring (bijvoorbeeld leerlingen uit een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers).

Ontwikkeling De stapsgewijze reorganisatie van de leerlingenbegeleiding volgens de krachtlijnen van het M-decreet brengt een dynamiek op gang in de aanpak op schoolniveau en in de afstemming van het schoolniveau op het vakniveau. De directie, de verantwoordelijken voor de leerlingenbegeleiding en de GOK-medewerkers sturen die ontwikkeling aan. Ze hebben zich daartoe geprofessionaliseerd en krijgen ondersteuning van de begeleidingsdienst. Ze geven gerichte informatie en interne vorming aan de leraren. Tot nog toe bieden de ondernomen acties niet overal voldoende garanties voor voldoende draagvlak en deskundigheid in de toepassing van de brede basiszorg op vakniveau. Verdere sensibilisering, een concrete implementatiestrategie en gerichte professionalisering op het niveau van de vakken zijn noodzakelijk.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Sinds enkele jaren investeert de school op haar beide campussen terug gericht in de ontwikkeling van een nieuwe visie op evalueren. Ze wil evolueren van een klassiek evaluatiesysteem waarin de leraar centraal staat naar een leerlinggerichte formatieve evaluatie en een rapporteringspraktijk die allebei gericht zijn op transparantie, een goede studiekeuzeoriëntering, talentontwikkeling en -stimulering en het ondersteunen van het leerproces via feedback. De school verfijnde deze visie nog niet concreet in een coherent, aangestuurd geheel. De wijze waarop op vakniveau geëvalueerd wordt, is nog niet voldoende bepaald door een sterke visie vanuit de school. Voorkeuren van leraren en leerlingen krijgen soms de overhand, waardoor een spanningsveld ontstaat tussen enerzijds de gehanteerde evaluatiemethodieken en anderzijds de eigenheid van de onderwijsvormen en de schoolvisie op evalueren. Hoewel de school een hoge kwaliteit van de evaluaties verwacht, geeft ze er vanop beleidsniveau weinig richting aan. Ze vertrouwt op de inspanningen en professionaliteit van haar individuele leraren. De directie heeft momenteel geen goed zicht op de kwaliteit van de evaluaties in heel de school, maar neemt hiervoor wel initiatieven om zo de kwaliteit te verhogen. Ze beseft dat een coherente aanpak een belangrijke uitdaging is, en zette de eerste stappen met ondersteuning van externen.

Ondersteuning De directie reikt haar leraren op schoolniveau duidelijke afspraken aan. Deze gaan bijna uitsluitend over de praktische organisatie van de evaluatie in de verschillende onderwijsvormen en over de organisatie van DW en examens en de onderlinge puntenverhoudingen. De afspraken verschillen ook tussen de graden, waarbij in de eerste graad de praktische afspraken iets meer op punt staan dan in de tweede en derde graad. De school legt de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie bij de individuele leraren. Zij krijgen hierin enige taalkundige ondersteuning vanuit de GOK-werking, onder de vorm van tips en workshops over het formuleren van duidelijke, transparante en eenduidige vragen. Ook informeel groeiden initiatieven waarbij leraren onderling examens uitwisselen om de kwaliteit ervan te verhogen. Deze elementen zijn echter niet schoolbreed en structureel verankerd. In de eerste graad vraagt de directie aan leraren die hetzelfde vak geven in parallelle klassen, om gebruik te maken van verbeter sleutels zodat het evalueren zo gelijkgericht mogelijk gebeurt.

De school hanteert systemen met permanente evaluatie maar ook met dagelijks werk en examens. Elk vak heeft een gewogen aandeel in de totaliteit van de punten dat in verhouding staat tot het aantal lesuren per week. Voor de meeste vakken van een uur per week organiseert de school geen examens. Voor enkele vakken in enkele studierichtingen maakt ze hierop een uitzondering, om de leerlingen meer uit te dagen in de verwerking van grotere leerstofgehelen. De school laat het belang van de examens zwaarder doorwegen in de studierichtingen gericht op doorstroming. In de arbeidsmarktgerichte richtingen weegt het dagelijks werk het zwaarst door.

De directie benut, ondersteund door haar middenkader, de functionerings- en evaluatiecyclus om de evaluatiepraktijk in kaart te brengen. Bij elk klasbezoek, dat voorafgaat aan een functioneringsgesprek, bekijkt ze de examens die de leraar gebruikt. De frequentie van deze gesprekken en bezoeken is echter te laag om van een krachtadige opvolging en aansturing te kunnen spreken.

Voor haar rapporteringspraktijk introduceerde de school een digitaal punten- en leerlingvolgplatform gelinkt aan de elektronische leeromgeving. De leraren krijgen hiervoor technische ondersteuning op een motiverende manier. De school gebruikt dit platform als registratiesysteem, maar ook als communicatiemiddel met de leerlingen en met de ouders. Het berekent de tussentijdse resultaten en jaartotalen automatisch, rekening houdend met de gewichten van de vakken en de verhoudingen tussen theorie, praktijk, dagelijks werk, examens, geïntegreerde proef, ... Op de rapporten worden punten van meerdere vakken in clusters weergegeven om de leesbaarheid van het rapport te verhogen. De delibererende klassenraad maakt enkel gebruik van de punten van elk vak apart.

Doeltreffendheid De visie op de evaluatiepraktijk situeert zich vooral op schoolniveau. Ze resulteert nog niet in een duidelijke aansturing, ondersteuning en opvolging ervan op lerarenniveau. Als gevolg daarvan wisselt de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk op vakniveau. In sommige studierichtingen en bij individuele leraren gebeurt de evaluatie op een valide, evenwichtige, transparante en objectieve manier. Te vaak echter voldoet de evaluatie niet aan deze criteria. Ze vormt daardoor een onvolledige basis voor het sturen en begeleiden van het leerproces van de leerlingen. De vakgroepen reflecteren weinig over de evaluatiepraktijk. Hierdoor krijgen leraren onvoldoende zicht op de aangewezen maar vaak ook essentiële aanpassingen ervan. De waardevolle inspanningen van de leraren die een kwalitatieve evaluatiepraktijk ontwikkelen, worden via de vakgroepwerking nog niet vermenigvuldigd.

De twee directeurs hanteren een verschillende aanpak in de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk. In de eerste graad is een brede deelname aan het ontwikkelwerk gegroeid vanuit de leraren zelf. Het denkwerk gebeurt daar vanuit een brede basis. In de tweede en de derde graad gebeurt de ontwikkeling door vrijwilligers, na een oproep van de directie. Zij geeft aan dat een kleine groep leraren participeert, waardoor verhoudingsgewijs minder mensen deelnemen en het olievlekprincipe kunnen toepassen. Uit het onderzoek van de vakken blijkt in alle graden de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk te wisselen, en niet steeds te stroken met de uitgezette beleidslijnen.

De school communiceert helder over de verhouding dagelijks werk en examens en haar verwachtingen inzake schoolse attitudes en leerplangebonden doelstellingen (kennisinhouden, vaardigheden en vakgebonden attitudes). Sommige leraren zijn hiervan niet goed op de hoogte. Als gevolg hiervan lopen schoolse en vakgebonden attitudes regelmatig door elkaar. Tevens bemoeilijkt het de interpretatie van de gegeven punten en de ondersteuning van het leerproces door de leraar.

De school slaagt in haar opzet om het puntenplatform als registratiesysteem te gebruiken. De kwaliteit van de evaluatiegegevens is echter nog niet overal hoog genoeg om het te kunnen gebruiken als een goed communicatieplatform over de leervorderingen. Hoewel de school in haar visie bewust kiest voor een formatieve, oriënterende evaluatiepraktijk ontbreekt momenteel sturing op het vlak van kwalitatieve, leerondersteunende feedback op taken, toetsen, proefwerken en rapporten. Het onderzoek toont aan dat de kwaliteit hiervan grote verschillen vertoont per leraar. De geregistreerde evaluatiegegevens kunnen daarom niet steeds gebruikt worden voor een krachtige leerbegeleiding.

De school motiveert haar B- en C-attesten. De directie zet de laatste jaren, met ondersteuning van externen, in op een kwaliteitsverhoging van haar advisering. Het documentenonderzoek en de afwikkeling van betwistingen wijzen uit dat dit zijn vruchten begint af te werpen.

Ontwikkeling De directie wil de evaluatiepraktijk op klasniveau afstemmen op de schoolvisie op evaluatiepraktijk. Ze wil evolueren naar een situatie waarin in alle graden zowel de leerlingen, de ouders als de leraren op het einde van het schooljaar een goed beeld hebben van de leervorderingen van de leerling en van de geboden leer- en leerlingenbegeleiding. Leraren dienen daarbij een kritische blik te hanteren op de eigen onderwijs-, evaluatie- en rapporteringspraktijk. De directie beseft dat ze hiervoor haar leraren en vakgroepen ondersteuning en sturing zal moeten bieden. Ook het overwinnen van weerstanden zal een belangrijke succesfactor zijn. De directie heeft eerste ideeën over hoe ze dit werk kan aanpakken. Ze denkt ook terecht dat een professionalisering van haar lerarenkorps nodig is. Ze heeft nog geen volledig zicht op de collectieve en individuele reële opleidingsnoden van haar leraren, hoewel de nood al enige tijd bekend is. De directie informeerde zich al wel over mogelijke stappenplannen ter verhoging van de evaluatiekwaliteit op klasniveau.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Gitok Kalmthout bestaat administratief uit twee aparte scholen die samen een pedagogisch geheel vormen. Het studieaanbod van de eerste graad is volledig op dat van de bovenbouw afgestemd. Beide scholen treden als een geheel naar buiten. Ze profileren zich als één ‘STEM-school’ maar differentiëren hun pedagogisch-didactisch beleid volgens de respectieve doelgroep en het onderwijsniveau. De organisatie op verschillende campussen accentueert deze differentiatie.

De directeurs van de eerste graad en de bovenbouw nemen onafhankelijk van elkaar beslissingen over de eigen campus in overleg met respectievelijk de ‘werkgroep eerste graad’ en de directieraad. Ze vormen samen met een adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator en een coördinerend secretaris een directiecomité dat maandelijks overlegt en in toenemende mate een gelijkgerichte werking voor beide campussen nastreeft. Voor de uitvoering van het beleid rekenen beide directies op een kader van medeverantwoordelijken. Ondanks frequent formeel en informeel overleg, ontbreekt in dit kader toch een gemeenschappelijk gedragen pedagogisch-didactische visie en een gezamenlijke doelgerichtheid en strategie. Dit leidt ertoe dat de boodschap die het uitdraagt niet altijd aansluit op de gekozen beleidsopties met beperkte doeltreffendheid in de aansturing en de uitvoering van onderwijskundige processen als gevolg.

De samenwerking met de scholen van de scholengemeenschap verloopt constructief en situeert zich op het vlak van personeels-, professionaliserings- en welzijnsbeleid. Er is samenwerking met de basisscholen uit de brede omgeving. Deze is gericht op de warme overdracht naar en de onderwijskundige afstemming tussen het zesde leerjaar en de eerste graad van het secundair onderwijs. De samenwerking met partners uit het bedrijfsleven, de gemeentelijke ondernemersraad en meerdere hogescholen, versterkt een aantal beleidsaspecten in de bovenbouw.

Via functioneringsgesprekken en een beperkt aantal klasbezoeken moedigt de directie leraren aan om hun professionaliteit te optimaliseren. De resultaten van deze initiatieven op het niveau van de lespraktijk worden door de schoolleiding slechts beperkt opgevolgd.

De school verwacht van de personeelsleden een actieve inbreng in de vakgroepwerking. Het directieteam heeft het aantal overlegmomenten formeel vastgelegd en reikt sporadisch agendapunten aan. Het wil vakgroepen aanzetten om de leerplanrealisatie zelf te bewaken en te reflecteren over hun pedagogisch-didactisch handelen. De aansturing en de opvolging van de vakgroepen gebeurt momenteel echter nog te algemeen en meestal te vrijblijvend om een voldoende antwoord te kunnen bieden op een aantal pedagogisch-didactische knelpunten.

De directie stelt zich sensibiliserend en motiverend op. De zorg om het welbevinden van de leraren en de erkenning van hun bijdrage aan het schoolgebeuren vormen soms een belemmering om wenselijke of nodige pedagogisch-didactische vernieuwingen planmatig ingang te doen vinden. Dit gaat ten koste van de onderwijskwaliteit. De directie is op dit vlak nog op zoek naar een gepaste strategische aanpak.

De school slaagt erin een open leer- en leefklimaat en een gedisciplineerd schoolklimaat te vestigen.

Visieontwikkeling Gitok profileert zich, vanuit een duidelijke visie op STEM, als domeinschool voor wetenschap en techniek. De school wil jongeren volgens hun talenten stapsgewijs oriënteren naar een theoretisch, technisch of praktisch gerichte studieloopbaan. De school stemt haar onderwijsaanbod volledig af op deze visie. De school wil binnen haar studieaanbod een optimale oriëntering en doorstroming realiseren. Daarnaast staat leerlingenzorg prominent op de agenda.

De school zet alle mogelijke kanalen in om haar visie intern en extern te communiceren. De aandacht die ze heeft voor haar communicatie met externen blijkt uit de zorg waarmee ze deze vormgeeft.

Een duidelijke pedagogisch-didactische visie op leerplanrealisatie en de ontwikkeling naar geïntegreerd en competentiegericht leren daarin, ontbreekt. Dit blijkt uit de resultaten van het erkenningsonderzoek. Het professionaliseringsbeleid is hier nog onvoldoende op afgestemd.

Besluitvorming Het directieteam streeft een participatief beleid na. De participatieorganen zijn conform de wetgeving samengesteld en functioneren volgens de hen toegekende bevoegdheden. Daarnaast zijn er verschillende vergaderingen van het middenkader, de vakgroepen, een adviesraad en verschillende werkgroepen.

De werkgroepen richten zich hoofdzakelijk op organisatorische aspecten en stimuleren zo het vlot verloop van het schoolgebeuren. Zij vormen een belangrijke schakel in het opzetten van een brede schoolwerking. Behoudens het GOK-team, leveren deze werkgroepen echter weinig impulsen voor vernieuwingen op onderwijskundig of pedagogisch-didactisch vlak. De twee campussen hanteren geen gelijkgerichte aanpak voor deelname aan de werkgroepen. Hierdoor zijn niet alle leraren even betrokken.

Er is een actieve leerlingenraad in de bovenbouw. In de eerste graad kent de leerlingenraad dit schooljaar een doorstart. Het bleek tot nu toe niet mogelijk de ouders via een ouderraad te betrekken bij het schoolbeleid.

Kwaliteitszorg In de school zijn er verschillende voorbeelden van aanzetten tot kwantitatieve gegevensanalyse. Diverse cijfers worden verzameld en geïnterpreteerd. De school reageert bijkomend alert op feedback over de eigen onderwijskwaliteit door andere onderwijsactoren. Enkele doelgerichte acties, zoals het bekijken van het aanbod Frans in de eerste graad en een aanpassing van het curriculum in de bovenbouw, vloeiden eruit voort.

Leerlingen en leraren namen deel aan enquêtes over het welbevinden en het schoolklimaat. De directie koppelt acties aan de resultaten ervan.

Sommige leraren reflecteren over de eigen onderwijspraktijk. Ze doen dit echter vooral vanuit een zorg om het welbevinden en de maximale slaagkansen van de leerlingen op de school. Uit het onderzoek van de vakken blijkt dat dit sporadisch leidt tot waardevolle en kwaliteitsverhogende initiatieven. Het onderzoek wijst echter ook uit dat dit in een aantal gevallen leidt tot mildheid en onderschatting ten aanzien van de leerlingen en een onvoldoende uitdagend onderwijsniveau. De meeste vakgroepen zijn nog niet toe aan zelfevaluatie over het onderwijskundig handelen in het teken van leerplangerichtheid en doeltreffende leerbegeleiding. Dit is nochtans een voorwaarde voor doelgerichte kwaliteitsverbetering.

De directie is bereid om het eigen beleid te evalueren en bij te sturen. Via de verschillende overlegorganen en -raden en tijdens pedagogische studiedagen worden beleidsbeslissingen en schoolactiviteiten geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. Het uitzetten van een krachtig pedagogisch-didactisch beleid en de doelgerichte vertaling daarvan naar de klaspraktijk vormt voor de directie een belangrijke uitdaging.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële uitrusting voor de specifieke vorming in de meeste studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het open leer- en leefklimaat.
- De aandacht voor het welbevinden en de socio-emotionele noden van de leerlingen.
- De ondersteuning van de leerlingenbegeleiding op schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De profilering van de school in de regio.
- Het nastreven van een participatief beleid door de directeur.
- De visieontwikkeling rond leerlingenbegeleiding volgens de principes van het M-decreet.
- De contacten met de nijverheidsgerichte sectoren.
- De planmatige investeringen in het machinepark.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid van het onderwijsaanbod.
- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.
- Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De leerbegeleiding op klasniveau.
- De vakgroepwerking als hefboom voor kwaliteitsverbetering.
- De samenwerking tussen studierichtingen en graden.
- De afstemming van de professionalisering en de ondersteuning op de reële behoeften.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het nastreven van een gedragen visie, een gezamenlijke strategie en een gelijkgericht leiderschap.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- De interne kwaliteitszorg.
- De organisatorische randvoorwaarden voor de leerplanrealisatie.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in bso derde graad.
- De leerplanrealisatie voor geschiedenis in tso tweede graad.
- De leerplanrealisatie voor geschiedenis in tso derde graad.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Elektrische installaties.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso derde graad derde leerjaar in de studierichting Scheeps-en havenwerk.
- De leerplanrealisatie voor bouw en hout in tso derde graad in de studierichting Bouw- en houtkunde.

Wat betreft de regelgeving

- Het opstellen van de geplande lijst van stageactiviteiten in de leerlingenstageovereenkomst conform het BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art.123/20, laatste alinea en in de omzendbrief SO/201/01-Leerlingenstages, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het voltijds gewoon secundair onderwijs en BuSO OV4, rubr. 3.1.1

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Elektrische installaties		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Bouw- en houtkunde	geschiedenis	
Graad 2 TSO Houttechnieken	geschiedenis	
Graad 2 TSO Elektriciteit-elektronica	geschiedenis	
Graad 2 TSO Elektromechanica	geschiedenis	
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	geschiedenis	
Graad 2 TSO Industriële wetenschappen	geschiedenis	
Graad 2 TSO Mechanische technieken	geschiedenis	
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Scheeps- en havenwerk		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Centrale verwarming en san. installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Lassen-constructie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Werktuigmachines	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Autotechnieken	geschiedenis	
Graad 3 TSO Bouw- en houtkunde	geschiedenis	bouw, hout
Graad 3 TSO Houttechnieken	geschiedenis	
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken	geschiedenis	
Graad 3 TSO Elektromechanica	geschiedenis	
Graad 3 TSO Industriële ICT	geschiedenis	
Graad 3 TSO Industriële wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 TSO Mechanische vormgevingstechnieken	geschiedenis	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **21-09-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Heidi DE NIEL de inspecteur-verslaggever	Kathy VINCENT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	